

Foola wadga fan da hɔɔ

ROOMAA TIIBA

kee

————— B´ba wadgankenan bii —————

Foola hɔɔda wadgankena Roomaa Krista tiiba. Roomaa da ba na leedaa kɔrbermgɔ mɔmgun. Krista tiiba kpaturu da ba kan. Foola ban san kan. Hɔɔ da fɛlgaa hɔ huru kɛna tafrɛ lee, n lo na hɔ san kan ka kedaa vɔkun toŋu faagan kakefnan Hɛsfaany na hɔ faa kan Gohɔmt. Lee, hɔ ka hoor wadgee na kɔ maantr hɔ daanm ka ta bɔhɔɔ kan Krista tiiba fan weraa bii. Roomaa tiiba wadgee weraa kpaalaa gwɛɛt Foola nn faa tii. Hɔ kpɛlɛ hɔ wadgee ka bɔhɔɔ na Sangband tagaa n Yeesu Krista Gohɔmt ka dah bɔ tia t´ hɛn bee juuni, mig Yuudaa tii laa hɔ kpaɛ na Yuudaa tia (1.16). Wadgee ta weraa lan nii In ba na Yuudaa Krista tiiba n Krista tivɔlbee nn ba bɔ neer kpaturun lee.

- *Hubi1^{ga} kakefnan hubi8^{gan}, Foola bɔhɔɔ kowt bahɛb valgm n Sangband hɛn tiim Yeesu Krista nn sahuru bii gwɛɛt. Foola bɔhɔɔ na nidbee mɛmbɛe ba na fubɛhtiiiban, mig Yuudaa tii laa hɔ kpaɛ na Yuudaa tia.*
- *Hubi9^{ga} kakefnan hubi11^{gan}, Foola gwɛɛla l´ hɛl tuurnt t´ ba *Yisraheel, tigr Sangband nn bantg dii, n Krista tiiba l´ huuga tii. Yisraheel tiibee mɛmbɛe kpaɛ na Krista tiiban. Gwɛntah, Sangband ba kɔhdg d´ tigr. Goor diir, d´ n tigvolhee bɔ nan miigaa Sangband hɔmgɔ dn werii ka tagaa n Yeesu Kristwu kuu.*
- *Hubi12^{ga} kakefnan hubi15^{gan}, Foola bɔhɔɔ In ba na Krista tiiba neer kpaturun n kɔrgun lee. Hɔ ta gbaama na bɔ hom n taa ka kpaɛ yaa taa n yaagu.*
- *Hubi16^{gan}, Foola togla hɔ wadga ka seenja nidba kɔɔ hayen hayen.*

Seenb

1 ¹ Man nii Foala, Yeesu Krista ηmɛɛheeda. Man foora-n wadgankena. Sangband hoh-ma na mɔ bɛm Yeesu Krista *tumta n bant-ma na mɔ faam d´ Gohɔmt. ² Welee Gohɔmtii nii Sangband nn da bed weem n dool ka tagaa n *gwɛɛt bɔhɔɔtba. Tii nii t´ ta ba *Wadbuudgan. ³⁻⁴ Welee gwɛɛtii hɛla d´ Budaaga. Kee nii t´ Berm Yeesu Krista. Hɔ da ba na nidn ka rɛn *Daviida buudmn. Sangband *Vofoom da ba hɔ ni. L´ ree n bɔhɔɔ wiingan kpaalaa na wii nii d´ Budaaga d´ wen da himii-wu kpiirma huuga lee wen. ⁵ Wii kaa nii Sangband nn her-ma hɔmgɔ na mɔ bɛm na tumta, ka bo na mɔ he na bɔ kpaɛ na Yuudaa tiiba bee mɛmbɛe tiim hɔ hɛn ka vala-wu. ⁶ N´ ta ba welee tiibee huuga, nen, nen hak Sangband hoft n ka ba na Yeesu Krista reba nen. ⁷ Mɔ foora wadgee nen, nen ba *Roomaa n´ mɛmba nen. Sangband sɔkl-n n hoh-n na n´ bɛm d´ reba.

T´ Sa Sangband n Berm Yeesu Krista si-n bɔ hɔmgɔ n bɔ nigigu!

Foola bagl na hɔ san hɔ nyaan Roomaa Krista tiiba

⁸ Nooga sah, mɔ seenja Sangband n´ mɛmbɛe n´ hɛn na dii herɔ ηmɛɛgb ka tagaa n Yeesu Krista, l´ kɔtɔɔ na mɔ fuma bɔ gwɛɛla n´ gwɛɛt hɛn tiim gwɛɛt tant mentn. ⁹ Mɔ seenbn, mɔ deeda n´ hɛn heruf´. Sangband mɔmr miil na man bɔhɔɔ tii ba gobiint. Mɔ hɛna d´ ηmɛɛgb n mɔ kwɛɛwr mɛnd ka faa Gohɔmt t´ hɛl d´ Budaaga tii. ¹⁰ Mɔ ta gbaama heruf´ na d´ si-ma huru na ka mɔ daan n´ man l´ he hɔm, ¹¹ l´ kɔtɔɔ na l´ hɛna-ma loogu wo mɔ nyaan-n, mɔ si-n *Vofoom Buudm kegɛt tiit na l´ hafɛg n´ gwɛɛt hɛn tiim, ¹² hia! na mɔ n nn t´ laglg t´ doolgm taa kwɛɛwa ka tagaa n´ t´ gwɛɛt hɛn tiim tn ba n miil.

¹³ Teelba-n, man kpaɛ n bag na n´ lifr ka kpaɛ mi na mɔ hɛna diila heruf´ na mɔ daan n´ man, ka bo na mɔ ηmɛɛgb roon roona wo bn rɔn tigvolheen lee, gwɛntah, hal n jana l´ lakla-ma. ¹⁴ Mɔ ηmɛɛgb hɛla nidbee mɛmbɛe, bɔ nɔnii wentg n bɔ nɔnii ba wentg bee, n nan wadmiidba n bɔ kpaɛ mi wadii bee. ¹⁵ Tii kaa nii In bee-ma loogu kpaalaa na mɔ ta faa-n Gohɔmtii nen, nen ba Roomaa nen.

Gohɔmt gemnt

¹⁶ Tii nii man fan Gohɔmt ka kpaɛ n jiwfi. Tii nii Sangband gemnt t´ dah bɔ tia bee mɛmbɛe juuni tii, ka laraa n Yuudaa tiiba ka tagla n bɔ kpaɛ na Yuudaa tiiba bee. ¹⁷ Gohɔmtii rea ka weraa lan

Ro

nnii Sangband nn hɛna nida t kit hɔmwu d`nɔngan lee. B`hɛna nida t kit hɔmwu Sangband nɔngan bii nnii gwɛɛt hɛn tiim, mii n jaɸ'. Biilm, l`hɔda *Wadbuudgan na hɔma nan ba hɔ neer n gwɛɛt hɛn tiim².

NIDBEE MɛMBEE KOHL SAJGBAND NɔNGAN

Bá kpaɸ na Yuudaa tiiba bee kohɸ Sangband nɔngan

¹⁸ Sangband ba saɸgbambiimn. D`kwɛɛwweerga hohnta biiba bá kpaɸ jeerɸa-d ka ta kpaɸ vala d`sɔkɸb bee hɛn. Welee tiibee neerɛɸm nyɔdl gobiint gwɛɛt. ¹⁹ Biilm, Sangband daraa welee tiibee tobɸa l`baɸr n na b`ba na bá miim d`hidrn bii ba wiinga bá nɔngan. Dii mɔmr werii-ba-b. ²⁰ Tant reem daa n jana, Sangband nn maantr b`kpaɸ nyaanb bii, d`gemmnt t`kpaɸ n faanɸu n d`mɔmr beebii membii yul d`ɸmɛɛgtn ka nida t diilg. Welee kaa nnii hii nn kpaɸ kee hɔ man n tiit na hɔ biir na hɔ fetg Sangband nufun. ²¹ Biilm, ban la mi Sangband lee, n ka kpaɸ nyɔka-d ka ta kpaɸ tia na bà seeɸm-d na dii hɛra ɸmɛɛgb wo ln gbaama lee. L`ba na bii l`nn bɛm na bà hɛm-d bii nnii. Bá diilyemreɸa bɔrii-ba, l`saa bá rarm t haaw kpirah'. ²² Bà kɔkma na bà ba n rarbiilm, l`ba na bà tiin. ²³ L`nn bɛm na bá door Sangband tiɸan na dii heɸl n nyɔkb ka ta kpaɸ ku lee, bá hel n ka door boga ban kudr ka tɔnaa n nid hee kwɛɛn, l`ba na wii kuuln. Bà ta kudra boghee ka tɔnaa-ha n ɸmɛnii, n nakpai hinaahi dɔm n waagi. ²⁴ Welee kaa nnii Sangband nn saa bá jufot t haaw, bá ka lɔg bá gbani ka hɛtra wo ban hɛna lee. Welee hɛna bà tigla bayenwu jiwɸi vol wo vola. ²⁵ Bee lagii gobiint gwɛɛt t`hɛl Sangband tii n gokaat ret. Bà hel n ka door want tiit Sangband nn ree tii tiɸa ka hɛna t`ɸmɛɛgb, l`ba na Sangband tiɸa nnii ln ba na bá door. Dii nnii want mɛnt reeta. Bá nyɔkm Sangband bina mɛna kakeɸnan! L`bɛm welee!

²⁶ Tii nnii Sangband nn saa bá nakakeet neerm t ka tigla-ba jiwɸi. Welee tiibee foɸba saa l`nn bɛm na bá n daba l`goom n taa lee, n hel n ka go n taa bayen, l`ba na welee hɛbii kpaɸ magr. ²⁷ Ta welee nnii daba nn ta kpaɸ bag na bà goom n foɸba bà diila kulaa

1.17 *Hɔma ba hɔ neer n gwɛɛt hɛn tiim.* Baa bà bee bà ta hom na hɔ gwɛɛt hɛn tiim ba sɔbb wii nan ba hɔ neer.

taa hɛn. Bà gool n taa bà hɛnba l`saɸ jiwɸi. Tii nnii ban soɸda fat t`magr n bà ɸmɛɛɛɸt tii. ²⁸ Wo ban ba tii na bà miig Sangband hɔm lee, d`saa bá jufot t haaw bá ka hɛna bii b`kpaɸ magr na bà hɛm bii. ²⁹ Bá kwɛɛwa hugl n baarɸb, n dadrb, n nɔmvuurɸu, n talmt n nɔmmooga. Bà hugl n nidkuuɸa, n kpala, n rarɛɸm, ka neer yɔɸ', ka ba hidkɔɸɸb. ³⁰ Bà gbafra taa ka kpaɸ sɔkla Sangband, ka su nidba, ka jahra bayen, ka ta weraa bayen. Bà biira bɛɸgu hɛbn, ka kpaɸ vala bá reba, ³¹ ka ba joojoont, ka kpaɸ hɛna bà gwɛɛt hɛn. Bà kpaɸ n kwɛɛwr, ka kpaɸ yu hii figm. ³² Bá miil hɔm na Sangband mug na bà neer welee bee mag kuum. Ban la mi welee lee, n ka la neer welee, ka fɛla ka ba baagr bà ta neer welee bee hɛn.

Há yaa volba n yaagu wii daraa hayen hɔ tobr

2 ¹ Nid ven yaa n volba ven, nan kpaɸ v`bɛm n tiit na v`biir na v`fetg ka v`la ba na ven nnii wena. V`wen yaa volba n yaagu ka ta neer wo ban neer lee, ¿ kpaɸ tula vyenwu hoogu nnii? ² T`miil na Sangband yaa n biiba bà neer welee bee ka tagd gobiint. ³ ¿ Diila na ven, ven yaa n bá neer welee bee n yaagu ka ta neer bà dela ven, nan feta n Sangband yaagun? ⁴ ¿ Laa nima Sangband hɔmgu n d`kwɛɛwdeb le? ¿ Kpaɸ mi na d`hɔmguu ba l`he na v`lagii neermn? ⁵ V`jugun hafra, v`kpaɸ tia na v`lagii. Tii kaa nnii vn fakaa v`hɛn Sangband kwɛɛwweerga goor dn nan yaa n nidbee mɛmbɛe dii. Goorii, Sangband daa d`werii na d`yaagu ba sɔbb. ⁶ L`goorii, *Sangband kee d`to baawenwu hɔ fat l`magr n ɸmɛɛgt han her tii².* ⁷ Bá hɛna hɔmgu ka ked n nɔngan ka bag Sangband nyɔkb, n jeerɸb, n neerm m`kpaɸ difaa mii bee lee, Sangband kee d`saa na bá neer d`man kakeɸnan. ⁸ Gwentah, bá kir gobiint ka vida Sangband hɛn ka hɛna bii bɛɸb bee lee, Sangband daat n d`kwɛɛwweerga kee l`lor bá hɛn. ⁹ Higm n himaɸr hɔda baaben tii hɔ hɛna bɛɸgu wii ka foogaa n Yuudaa tia ka fɛla n há kpaɸ na Yuudaa tii wii. ¹⁰ Baaben tii hɔ hɛna hɔmgu wii lee, Sangband kee d`si-wu nyɔkb, n jeerɸb, n nigiiigu ka ta foogaa n Yuudaa tiwu saɸ', ka fɛla n há kpaɸ na Yuudaa tii wii. ¹¹ Biilm, Sangband kpaɸ lɔɔ raarb nidba huuga.

¹² Tii kaa nnii bá her fubɛɸga ka ba miig Mohiisa *baɸɸb bee nn kee bà kpi l`ba yaa n ban ka tagd baɸɸbii. Gwentah lee, bá her

2.6 Gwɛɛtii ba Yum62^{gan}.13.

Ro

fubefhga ka mi Mohiisa bafhlb bee lee, bà kee bà yaa n ban ka figr bafhbii jugun. ¹³ ¿ Bá kewla bafhbii kewluh bee beel homba Sangband nongann? Háai! Bá hena b' jugun bee kee bà bém homba d' nongan.

¹⁴ Bá kpañ na Yuudaa tiiba ka kpa mi Mohiisa bafhlb, ka la hena bà soklbn bii bn gbaama bii bee, l' weraa na bà mada bafhbii ka la kpa mii-b. ¹⁵ Bá beeb weraa na bafhlb nn gbaama bii ba bà kwεwan. Bá rarmn weraa welee, l' saa ban bea na bà tulgm taa hoogu laa, bà jowiim taa vol wo vol lee^z, ta weraa welee. ¹⁶ L' menguu kee l' riir wiingan goor Sangband nn kee d' tag n Yeesu Krist d' yaa yaagu n bii nidba nn kpehdra bà kwεwan bii. Gohomt man fan tii nn bohoon nni.

Yuudaa tiiba kofl Sangband nongan

¹⁷ Ven, ven hof vyen na Yuudaa tii ven, neera ka figr *bafhlb hén, ka nyoka vyen na daaga Sangband hén, ¹⁸ ka mi d' soklb, bafhlb t werii-v lan nii vn ba v' bee v' miig bii b' ba hom bii lee. ¹⁹ Ta logl vyen na ven dada joomba, ka diila na ven nii biiba bà gbuñ nyeetn bee wiinga. ²⁰ Ta diila na ven sahl joojoomba rarm, ka log vyen na bii weriita, blaflb kaa na dihaa n v' ni na bafhbii membii nii miib n gobiint. ²¹ Héee waa! Ven, ven weraa volba ven, ¿ ben kaa nii vn kpa weraa vyen? Bafhla volba na bà daa bam, ¿ l' hem lan na vii bama? ²² ¿ Lag ven bohoon na bà daa yaruuma? ¿ L' hem lan vii t ka yarwa? Kpa tiina n boga, ¿ l' hem lan v' ka ta baaw bugnóniin want? ²³ Nyoka vyen na nen hefl n bafhlb, l' ba na hena bii b' rota n bn. ¿ Welee kpa weraa na kpa jeenla Sangband? ²⁴ ¿ *Wadbuudga kpa bohoon na: *Nii kaa nii bá kpañ na Yuudaa tiiba bee nn su Sangband?*

²⁵ L' ba welee biilm na, ka v' hena bafhlb jugun, *botgm t ka ba daft. Gwentah, ka v' rota n bafhlb bá la botg vii, l' ηmetg wo bà ba botg-v. ²⁶ Tn biir na hii bee bà ba botg-wu, hà tagd bafhlb sent, ¿ Sangband kpañ d' log-wu wo hii ban botg wii? ²⁷ Welee tii ban ba botg hà tagd bafhlb wii kee hà yaa-v n yaagu ven ban botg v' ka rota n bafhlb ka mad b' wadii ven.

2.15 ...ban bea na bà tulgm taa hoogu laa bà jowiim taa vol wo vol lee... Baa bà bee bà ta hom na ...ban bea ka miigaa na bà kohln laa bà hera hom lee...

²⁸ Há ba na Yuudaa tii biilm wii kpa bee-t hà gbanu hén, laa lag gbanu jugun lamba weraa na bà botg hii. ²⁹ Yuudaa tia mom nii há bee-t há kwεwrn wii. L' saa botgm momm nii m' rēna kwεwrn mii. Mii nii Sangband *Vohoom rem, lag bafhlb wadiin rem. Há ba na Yuudaa tii biilm wii sohda hà jeenlb Sangband man, lag nidba man.

Nidbee membee kofl Sangband nongan

3 ¹ Héee waa! ¿ Yuudaa tiiba waym nii tem? ¿ *Botgm daft nii tet? ² Biilm, waybermm bee l' menguun, blaflb kaa Sangband da to d' gwεt Yuudaa tiiba sahl'. ³ ¿ T' ba t' biir nan na laa? ¿ Na ka bà ni biiba ba tii gwεtii hén l' bém na Sangband kpañ d' mad d' gwεt na bee nn ba mug-t laa? ⁴ Háai! Lag welee. L' ba na t' miim na Sangband ba gobiint, ka nidbee membee la ba na gokaat tiiban. L' hoda *Wadbuudgan na:

*Sangband gwεlb kee l' werii na d' ba sobb,
l' saa d' yaamn d' di jugun^z.*

⁵ Man gwεl wo nida nn gwεla lee. Ka l' boo tii nn kpañ sobb lee weraa na Sangband ba sobb, ¿ t' biir na laa? ¿ Na d' kwεwweerga nn luur t' hén lee weraa na d' baanja-t nii laa? ⁶ Háai! Ka l' ba welee de, ¿ Sangband kee d' he lan d' yaa tant ment n yaagu? ⁷ Laa, ka l' boo mà gokaat man hena tii rea Sangband gobiint wiingan, l' helaa ka jeenla-d, ¿ ben kaa nii ban kee bà dar mà tobr wo fubεhtia? ⁸ ¿ Ben kaa nii tn kpañ t' biir na: « Tn hem-n befgu ka bo na homgu daan » wo bà gbafh-t bee nn tegda na tn bohoon nni? ¿ Welee tiibee tobr darm kpañ tii nii?

⁹ ¿ Momgu l' ba nan na t' mug na bee? ¿ Na Yuudaa tiiba ten t' yata volbee laa? Háai! Mà kpa diila. Mà fetg-n reem n werii na Yuudaa tiiba n bá kpañ na Yuudaa tiiba bee vεfra fubεfgan.

¹⁰ Wadbuudga bohoon na:

« Homa kpañ rii, hayenha moma kpañ'

¹¹ *Rarm tii hii kpañ',
hii kpañ ka bag Sangband.*

¹² *Bá membee, bà fiwdgn.
Bà laglg n boorm,
hii kpa hena bii hom*

3.4 Gwεtii ba Yum51^{9a}n.6.

Ro

hayenħa mɔma kpaħ'Z.

13 *Bá lakpana yahra wo bilu noor,
bà gelmii lɛlwa golamei.*

Bá gwia ħen ba jukpata rafm.

14 *Bà gwɛɛla nobeħa, ka mool gwɛɛt'Z.*

15 *Bà ba kelliigu nidkuunjan.*

16 *Bà kohla l' biħ bá huri jugun ka loɔ kunyɔŋu.*

17 *Bà ba miig nigiiigu huru.*

18 *Bà kpaɛ geewa n kan na l' ba na bá solm Sangband'Z.*

19 L' ba na t' miil hom wadii nn boħɔɔ l' hel *bafɪlb tii. Gwɛɛtii hela biiba bà neer bafɪlb kwɛɛn bee. L' ħera welee na ħii daa bɛm n tiit na ħà kɔɔ, l' saa bà miig na baaben tia kohɪ Sangband nɔngan. 20 Tii kaa nnii ln kpaɛ kee l' hoh ħii na hɔma Sangband nɔngan l' bafɪr n na ħà ħera bii bafɪlb nn gbaama bii. Biilm, bafɪlb tɔra n jaħ na nida miig na ħà ħera fubɛħga.

GWɛɛT ĤEN TIIM SAA SAŊGBAND T LɔGM ĤII NA HɔMA

**Gwɛɛt ħen tiim saa nida t kit hɔmwu
Sangband nɔngan, lag bafɪlb**

21 Gwelŋa lee, Sangband werii lan nnii dn ħena t' kit hɔmba ka ba tag n *bafɪlb wo b' wadii n *gwɛɛt boħɔɔtba nn da bed lee. 22 Sangband saa nidba kita hɔmba d' nɔngan ka tagaa n gwɛɛt ħen tiim ban ba n Yeesu Krista ħen mii. D' ħena welee bá tia Yeesu Krista ħen bee mɛmbee, blaħb kaa d' kpaɛ loɔ raarb nidba huuga. 23 Biilm, bá mɛmbee ħera fubɛħga n ka ba vɔku n Sangband nyɔkb. 24 Gwentaf, Sangband hɔmgu kaa nnii dn loɔ-ba yem na hɔmba d' nɔngan ka tagaa n Yeesu Krista. Wii rea-ba fubɛħgan. 25-26 Wii nnii Sangband nn loɔr n vidm ka bo na l' waa bá tia *vitii ħen bee fubɛħii. Welee nnii Sangband nn ħer na d' werii na d' ba sobb. D' manna ka ba welee d' wen da ju kwɛɛwr ka kpaɛ daraa nidba tobħa bá fubɛħii kaa. Hal n jana d' la ba welee ka bag na d' ħe na bá tia Yeesua ħen bee kitg hɔmba.

3.10-12 Gwɛɛtii ba Yum14^{gan}.1-3.

3.13-14 Gwɛɛtii ba Yum5^{gan}.10, n Yum140^{gan}.4, n Yum10^{gan}.7.

3.18 Gwɛɛtii ba Yum36^{gan}.2.

27 Lee de, ħ tiit ta bee na ħii jaħm ħayen? Ĥaa! Tiit kpaħ. ħ Ben kaa? Na lag bafɪlb valgm beel daft, na gwɛɛt ħen tiim beel daft.

28 Tn mug-n nan na gwɛɛt ħen tiim n jaħ ħena nida t kit hɔma, lag bafɪlb valgm! 29 ħ Laa Sangband ba na Yuudaa tiiba n jaħ redn le? ħ Lag bá kpaħ na Yuudaa tiiba bee ta redn? Biilm, d' ta ba na bá kpaħ na Yuudaa tiiba bee redn. 30 D' ba dyen n jaħ'. Dii ħena Yuudaa tiiba kita hɔmba bá gwɛɛt ħen tiim kaa wo dn ta ħena bá kpaħ na Yuudaa tiiba bee ta kita hɔmba ta bà gwɛɛt ħen tiim kaa lee. 31 Ka welee, ħ gwɛɛt ħen tiimii kpa bafɪlb? Ĥaa! Yanta gwɛɛt ħen tiim saħl-b b' jeegu mɛnguu.

Ro

Ĥabrahaamwu n Daviid bà gwɛɛt

4 1 Tn loɔ-n tɔniiga n t' yandaa *Ĥabrahaama! ħ Tet nnii tn ba t' biir ħà hidr nii? ħ Ĥà da nyan ben t getg ħà neerm nii? 2 Ka l' loɔ-wu na hɔma ħmɛɛgt ħan da ħer tii kaa, ħan ba ħà bee ħá jaħm ħayen. Gwentaf, l' kpaħ welee Sangband nɔngan. 3 ħ *Wadbuudga kpaɛ boħɔɔ na: *Ĥabrahaama da tii Sangband ħen le d' loɔm-wu na hɔma l' bafɪr n ħà gwɛɛt ħen tiim?*

4 Ĥmɛɛħeeda soħda ħà fat. ħ Laa bee? Fat ħan soħda tii kpaħ na hɔmgu kuugu nnii ban ħer-wu. Fɔmrn le. 5 Ka ħii kpaɛ loɔ ħà daağb ħá ħmɛɛgt ħen, gwentaf, ka loɔ-b Sangband ħen na dii yaa fubɛħtiiba n yaagu, d' ba d' ħig ħà gwɛɛt ħen tiim ħen d' hoh-wu na hɔma. 6 Ta welee nnii *Daviida nn boħɔɔ na lamɛɛgu tii nnii ħii Sangband nn loɔr na hɔma l' kpaħ na ħá ħmɛɛgt kaa wii.

7 *Lamɛɛgu tiiba nnii*

*biiba ln kpai bá ħɛbbɛħb
n waa-ba bá bɛħgu bee.*

8 *Lamɛɛgu tii nnii*

*nid Saberma nn kpaɛ loɔ na
ħà kohɪ bii wii'Z.*

9 Ka welee, ħ lamɛɛguu ba nan na ban *boɔr bee n jaħ rekun laa kù ta ba na ban ba boɔ bee reku le? T' boħɔɔ na Sangband da loɔra Ĥabrahaam na hɔma ħá gwɛɛt ħen tiim kaa. 10 ħ Laa wen nnii dn da miig-wu na ħà ba sobbii? ħ Bá *boɔg-wu laa bà ban boɔg-wu le? Ĥaa! Bà ban boɔg-wu. 11 Sangband da loɔra Ĥabrahaam na hɔma

4.8 Gwɛɛtii ba Yum32^{gan}.1-2.

sah bà ban botg-wu, há gwæet hæn tiim kaa. Sangband t sokl na há yuur botgm lamba l'weraa na hà ba na hõma. Welee nii han kitg ban ba bod bà tia bee mæmbee sa, ka bo na l'ta log-ba na hõmba, ta bà gwæet hæn tiim kaa. ¹² Hà ba na ban bodr bee san, lag nan na bá nyoka bayen na bà bodran bee, bá tagd t' sa Håbrahaama nakpaŋa bee. Hà da ba n gwæet hæn tiim sah le bà bõta-wu.

¹³ ¿ Sangband da ba biir Håbrahaam n dool na wú n hà buudm bá nan kee bà hehm n tant ment? D' da ba feer welee na han vala *bahlb l' kaa, gwentaŋ Sangband logra-wu na hõma há gwæet hæn tiim kaa. ¹⁴ Ka ln bẽm na bá vala bahlb bee n jaŋ hehm n kegt Sangband nn sah tii, gwæet hæn tiim nn ba m' bẽm yem, bii Sangband nn bed n foorm bii ta kpaŋ', ¹⁵ l' kotod na bahlb kena n Sangband kwæwweerga, l' saa bahlb kan kpaŋ ree, b' kohlb ta kpaŋ kan. ¹⁶ Tii kaa nii Sangband nn bed n foorm tii nn bahr n gwæet hæn tiim, ka bo na l' bẽm na hõmgu kuugu nii dn her yem na l' ta toŋ Håbrahaama buudmii menmii. Kù kpaŋ toŋa bá vala bahlb bee n jaŋaa, kù ta toŋa bá tia wo Håbrahaama nn da tii lee bee. Wii nii t' mæmbee t' sa ¹⁷ wo Wadbuudga nn bõhõõ na: *Mà hera v' kit tiga kod yandaa*. Sangband nõngan, wii nii t' sa. Dii hæn nii han tii. Dii himaa kpiirma ba saa na b' kpaŋ bii bẽm.

¹⁸ Daaŋb nn da kpaŋ lee, ¿ Håbrahaama t ka la ba daag n tii Sangband hæn? Welee kaa nii *han kitg tiga kod yandaa wo Sangband nn da bed-wu lee na «v' yakii kee hi bẽm kodgu kpaalaa»*. ¹⁹ Há bina da nyõhra læmu, hà hedgaa kuum, hà fõg *Saraa kpaŋ hà bee hà meed. Ln da la ba welee lee, há gwæet hæn tiim ba gwihdg felah'. ²⁰ Biilm, hà ta ba nigii n bii Sangband nn da bed n foorm bii. Há gwæet hæn tiim t hel n hafil-wu, há yuum ka jeenla Sangband. ²¹ Hà da miil hõm na bii Sangband nn bed n foorm bii, d' ba n gemmnt na d' he l' jugun. ²² Tii kaa nii *Sangband nn logr-wu na hõma hà gwæet hæn tiim kaa*. ²³ Ln hõd Wadbuudgan na *Sangband logra-wu na hõm* lee kpaŋ hel Håbrahaamwu n jaŋ'. ²⁴ Gwæetii ta hela ten, ten tii Sangband hæn d' logm-t na hõmba ten². Dii himii t' Berm Yeesuwu kuumn. ²⁵ L' vidra-wu t' fubehii kaa, Sangband t' himii-wu kuumn na l' bee l' he na t' kitg hõmba d' nõngan.

4.24 Gwæetii ta hela ten, ten tii Sangband hæn d' logm-t na hõmba ten. Baa bà bee bà ta hõm na: *Gwæetii ta hela ten, ln logr na hõmba ka tia Sangband hæn ten*.

Jugu dahb Yeesu Krista nn daan-t n bii

5 ¹ Sangband hõh-t na hõmba l' bahr n t' gwæet hæn tiim. Gwæhŋa lee, t' neera nigiiugun t' n Sangband ka tagaa n t' Berm Yeesu Krista. ² L' tag n Yeesu le, t' gwæet hæn tiim t saa na t' yuur Sangband hõmgu. Kuu ni nii tn bee gwæhŋa, t' ka nyoka tyen na t' daaga na t' nan soŋda Sangband nyokb. ³ B' ba hõm ka yata bii nii na tyen nyokbii bahra n t' kunyõŋu deb, l' kotod na kunyõŋu saa na t' hafir. ⁴ T' hafirmii saa na t' di tarmga jugun. Tarmga jugun debii t daan n daaŋb. ⁵ Welee daaŋbii kpaŋ hogla. Biilm, Sangband hugl t' kwæewa n d' soklb ka tagaa n *Vohoom Buudm dn sir-t mii.

⁶ Biilm, tn da kpaŋ n gemmnt lee, Krista t kuum fubehii kaa l' magr n vuugu Sangband nn da lo kuu. ⁷ L' ba gemm na hii tii hà kpi nidhõma kaa. Ka tiit, hii ba há bee hà tii hà kpi hõmgu tiifii kaa. ⁸ Kpaŋ-n Sangband nn werii na d' sokla-t lee! T' wen da ba na fubehii lee wen, Krista t kuum t' kaa.

⁹ Gwelŋa lee, ka l' tag n hà jiiim Sangband t saa na t' kit hõmbaa, ¿ lan nii hà neerm nn kpaŋ kee m' saa na t' fetg Sangband kwæwweerga nuhu ni? ¹⁰ Ka t' wen da ba na Sangband rafeedba lee wen, d' kuum gwæet t' n dn t' huuga ka tagaa n d' Budaaga kuum, wo t' n dn tn kur taa n gwæet lee, ¿ lan nii ln kpaŋ kee l' dah t' juuni ka tagaa n d' Budaaga neerm? ¹¹ Lag tii n jaŋ, t' ta nyoka tyen Sangband nõngan t' Berm Yeesu Krista kaa na wii kura gwæet t' n Sangband t' huuga.

L' yaa-t n yaagu Hådama kaa, ka log-t na hõmba Krista kaa

¹² Nidbilma kaa nii fubehga nn daan tant jugun. Wii nii *Hådama. Fubehga t daan n kuum, kuum t luurm nidbee mæmbee hæn na bá mæmbee hera fubehga.

¹³ Sah na Sangband to *Mohiiswu *bahlb, fubehga da manna tant hæn. Gwentaŋaa, wo bahlb nn da kpaŋ lee, Sangband t ka kpaŋ tula nidba bá fubehii. ¹⁴ Ln da la ba welee lee, log Hådama kakehnan Mohiisa, kuum da la bee ka kuu nidba. M' da kua ka lagaa n bá fubehii da ba ta Hådama rekee bee meh'. Wii da ba valg Sangband noor. Hådama toŋa hii há da ba hà daan wii.

¹⁵ Gwentaŋ lee, Sangband hõmgu dn sah yem kuu n Hådama beŋgu kpaŋ keemlb. Ka nidbilma beŋgu saa nidba kod kpiidra, ¿ lan nii hõmgu Sangband nn sah nidfigm yem ka tagaa n nidyena kuu nn kpaŋ kù bẽm daft l' yata? Nidwii nii Yeesu Krista.

Ro

¹⁶ Sangband hõmguu nn kena n bii ba n byen n fubefga nidyena nn her kee. Befgu nidyena nn her kuu kena n yaagu, kuu t daan n tobr darm. L`ba na hõmgu dn sir nidfigm m`befgu kòd kaann yem kuu fena Sangband log nid na hõma. ¹⁷ Ka l`ba na nidbilma befgu kaa nii kuum nn bee ka kuu nidba, ¿lan nii tn kpañ t` way l`yatg ta nidbilm Yeesu Krista nn her bii kaa? Biilm, bá soñda Sangband hõmbermgu d`ta saa na bá kitg hõmba bee, bee kee bà neer ka ju huraant Yeesu Krista yen kaa. Wii n jañ fena welee.

¹⁸ Welee lee, nidbilma befgu kaa, l`saa na l`dar nidbee mèmbee tobha. Ta welee nii hõmgu nidbilma nn her kuu nn rea nidbee mèmbee yaagu nufun ka sah-ba neerm. ¹⁹ Nidbilma da ba valg Sangband le nidfigm t kit fubefhtiiba. Ta welee nii nidbilma nn da valg Sangband le, l`ka kee l`log nidfigm na hõmban. ²⁰ *Bañlb daan na befgu fodg. Gwentaf', fubefga kan fodg ree, Sangband hõmgu t ta tór kan kpaalaa. ²¹ Ka welee, fubefga daan n kuum, ta welee nii Sangband hõmguu nn fena na nidba kitg hõmba, ka bo na l`san n tn neerm m`bee kakeñnan miin ka tagaa n t` Berm Yeesu Krista.

FOOLA LEEDA GWÆST JUGUN

¿ Sangband hõmguu sañl-t huru na t` fẽm befgu ?

6 ¹ ¿T`ba t`biir nan na la? ¿Na t`kpat t`neer fubefgan ka sug na Sangband hõmguu tór laa? ² Hãai! Bii b`hel fubefga jugun bii lee, t`kpiiran. ¿Lan nii tn ta ba t`kpat t`neer ká ni? ³ ¿N`hõjaa na ban hod Sangband nyaalm ten t`mèmbee, na t`n Yeesu Krist t`laglgnn? Hã kuumn nii ban hod-t. ⁴ Bà hoda-t há kuumn, l`kòtòd nii na bà da kuur t`n wun, ka bo na tii ta neer neerkwælm wo Krista nn da himtg kpiirma huuga n hà Sa gemmbermt lee. ⁵ Biilm, ka t`kitg nidyena t`n Krista, l`weraa na t`n wun t`kpiira hà kuum. Ta welee nii t`n wun t`himtgm nn kee m`bẽm yenm. ⁶ L`ba na t`miim na l`kpañra Kristwu n t`weem neerm *dabragr fẽn, n kpii t`weem beebii membii, ka bo na t`daa ta bẽm na fubefga yuummba. ⁷ Biilm, hii há kpiir wii ta kpañ fubefga gemmnt kwæen felaf'. ⁸ Ka t`n Krist t`kpii, t`tia na t`n wun t`kee t`ta neer. ⁹ T`miil na Krista himtg kpiirma huuga, lee, n ka ta kpañ kuum. Kuum ta kpañ n gemmnt tiit n hà fẽn. ¹⁰ Hã kpii lee, hà kpiira t`fubefhii kaa myenm welee. Gwelja

lee, hà neera Sangband hidrn. ¹¹ Ta welee nii In ba na n`logm ñyen na bii b`hel fubefga jugun bii lee, n`kpiiran, n ka neer Sangband hidrn n`n Yeesu Krist n`laglgnn.

¹² Tii lee, fubefga daa ta kad n`jugun felaf'! Daa ta valgm-n bii n`gbani nn hẽfr-n na n`fẽm bii! ¹³ Daa ta logm-n n`gbani hulii na n`fẽm fubefga wo want ban fena n befgu tii! Yanta l`ba na n`to ñyen n`fẽm Sangband ñmæẽgb wo nidba In himii kuumn n sahm neerm bee. Logm-n n`gbani ka fena-hi n hõmguu wo want ban log na bá fe n bii b`ba na gobiint reb bii! ¹⁴ Tii lee, fubefga ta kpañ ká bẽm n gemmnt tiit n`fẽn l`bañr n na n`ta kpañ *bañlb kwæen. Sangband hõmguu kwæen nii nn bee.

¹⁵ ¿T`ba t`biir nan na la? ¿Na t`kpat t`fẽm fubefga na tn kpañ bañlb kwæen ka ba hõmguu kwæen laa? Hãai! Lag welee. ¹⁶ ¿N`kpa mi na ka v`log vyen n tig hii kwæen n ka vala-wu, v`kit há yuumn? Ka v`vala fubefga, v`kit ká yuuma, l`ba na fubefga keda nidwu n kuumn. Ka v`vala Sangband, d`saa na v`kitg hõma. ¹⁷ Tn seeñm-n Sangband d`hõmguu kaa na dii hera ñmæẽgb! Biilm, n`da vala fubefga ka ba na ká yuummba, lee gwelja, n`valg n`kwæwr mẽnd bii nn mug l`hel veriib nn soñdg biin. ¹⁸ L`ree-n fubefgan n`kit gobiint yuummba. ¹⁹ Man gwæel wo nida nn gwæela lee na n`hom, l`kòtòd na l`ba gemm n nid na há hom. Wo nn da logr n`gbani n ka fetra nakakeet n befgu fẽb l`saa na n`vidg Sangband fẽn lee, welee lee, gwelja, ta log-n nan ñyen n`lo bii b`ba gobiint bii kwæen, ka bo na n`kitg Sangband reba!

²⁰ N`wen da ba na fubefga yuummba lee wen, n`da kpañ b`ba gobiint bii kwæen. ²¹ ¿N`da way nan bẽ? ¿N`ret deeda gwelja l`sah-n jiwñi tii laa? ¿Welee da kpa mi na ked-n n kuum ni? ²² Lee, gwelja n`fetg fubefga nufun n ka fena Sangband ñmæẽgb. Nn wayaa nan bii nii na n`yuuñ neerbuudm m`ked-n n neerm m`bee kakeñnan miin. ²³ Biilm, fubefga fat nii kuum. Gwentaf, Sangband hõmguu dn sah yem ka tagaa n t`n t` Berm Yeesu Krist t`laglgnn kuu nii neerm m`bee kakeñnan mii.

Bañlb kpañ bii hõmguu nõngan

7 ¹ Man bo na mà biir-n tii, mà bõfõõ-t biiba bà mi Mohiisa *bañlb bee. Teelba-n, ¿n`kpa mi na bañlb mada nidwu hà wen neer lee wen n jañn? Tn log-n tõiibnbina! ² Fõg hà yal wii, bañlb nawla-

Ro

wu n há sida, há sida wen neer lee wen. Gwentafn lee, ka sidwii t kpi, bafnlb t ka ta kpaá mad-wu. ³ Ka l' boo fəǵwii yala há sida nyi neer, bá bəfɔɔ na hà hera yaruub. Gwentafn, ka hà sida t kpi, bafnlbii ta kpaá mad-wu. Lee wen, hà ba hà bee hà yal l' kpañ na yaruubn.

⁴ L' ta ba yenmii n mà teelba nen. Mohiisa bafnlb ta kpaá mad-n. N' ba na nidjeena hefl n nn. Wii nnii Krista. N' n wun n' kpiiran, há himt kuumn ka bo na n' neerm rən roona hà magr n Sangband^z.

⁵ Biilm, t' wen da neer t' sɔklbn, bafnlb da bee l' hɛna na t' diilbɛfa hɛfr-t, t' neerm roon roona hà ked-t n kuumn. ⁶ Gwelŋa lee, Sangband ree-t bafnlb kwɛɛn t' ka ta kpañ b' da mad-t sargan bii nufun. Welee lee, t' ba t' bee t' hɛm Sangband ŋmɛɛǵb n beeb kwɛɛlb *Vofoom Buudm gemmntn, lag nan n wadiin bafnlb wo ln da ba weem lee.

⁷ ¿ T' ba t' biir nan na la? ¿ Na *bafnlb nnii fubɛfɛga laa? Háai! Lag welee. Gwentafnaa, bafnlb kaa nnii man miig fubɛfɛga. Ka lag welee, mà da kpañ mà miig na nɔmmooga bee ka bafnlb da ba biir na: *V' niini daa moom n hii bii*. ⁸ Fubɛfɛga way n bafnlb sent le n saa na mà he nɔmmooga, blaɛb kaa na ka bafnlb kpañ, fubɛfɛga ta kpañ n gemmnt. ⁹ Weem man da kpaá mi bafnlb lee, ka neer. Gwelŋa man miig bafnlb sent lee, fubɛfɛga t' himt mà ni, ¹⁰ maa t' hel n kuum. Tii lee, bafnlb sent t' da ba t' saa na mà neer tii t' hel n jibl-ma kuumn. ¹¹ Biilm, fubɛfɛga way n welee n hogl-ma ka tagaa n bafnlb sent. Ta welee nnii kan ta tag n bn n saa má kuum. ¹² B' ba bii nnii na bafnlb mɔmb ba buudb, b' sent ba hɔm, ka ba sɔbb ka ba buudt.

¹³ ¿ Bii b' ba hɔm bii ba b' bee b' he na mà kpia? Háai! Mà kuum bafra n fubɛfɛga. Fubɛfɛga tag n bii b' ba hɔm bii le n lool-ma kuumn, ka bo na kà werii kà beeb n kà gemmntii məntii ka tagaa n bafnlb sent.

¹⁴ T' miil hɔm na *bafnlb rɛn Sangband man. Man lee, mà ba gigdm ka kitg fubɛfɛga yuuma. ¹⁵ Biilm, mà kpaá hum man hɛna bii kɔtɔd. Má bəfɔɔ welee l' bafn n na mà kpaá hɛna bii man bag bii, ka helaa ka hɛna bii man kpaá bag bii. ¹⁶ Gwentafn lee, ka mà hɛna bii man kpaá bag bii mɔmbii, má ka yu na bafnlb ba hɔm. ¹⁷ Tii lee, lag man hɛna welee, fubɛfɛga ká ba mà ni kee hɛnan. ¹⁸ Mà miil na hɔmgɔ hɛb kpañ mà ni, mà bəfɔɔ mà beebn. Hɔmgɔ hɛb ba mà diilan, gwentafnaa, na mà hɛe-ku, l' ba gemm. ¹⁹ Hɔmgɔ man bag

7.4 Wo sida nn ku l' ka safn fəǵwu huru na hà mɔɔg yaala lee, ta welee nnii Krista kuum nn safn nidwu huru na há nawlg hayen n Sangband.

kuu, mà kpaá hɛna-ku, ka helaa ka hɛna bɛfɛgu man kpaá bag kuu. ²⁰ Welee lee, ka l' ba na mà hɛna bii man kpaá bag bii, lag nan man hɛna-b. Bɛfɛgu kù ba mà ni kuu hɛna blaɛb.

²¹ Tii lee, má yum na ka mà lo na mà he hɔmgɔ, bɛfɛgu n jafn nnii man bea ka hɛna. ²² Mà diilan, Sangband bafnlb bee-ma loogu biilm, ²³ mà helaa ka yu mà namtn bafnljeenb biib b' taaw hoodr n bafnlb b' ba mà diilan bii. Welee bafnljeenbii mada-ma bɛfɛgu kù ba mà ni kuu sargan. ²⁴ Hoo, mà kunyɔŋunkuna! ¿ Wen nan rea-ma gbanu hú ked-ma n kuumn huu ni? ²⁵ Mà seena Sangband na dii hera ŋmɛɛǵb na dii kee d' dañ mà jugu ka tagaa n t' Berm Yeesu Krista. Mà hɛna Sangband bafnlb mà diilan, gwentafn lee, mà hɛbn mà tagda fubɛfɛga bafnlb.

Ro

SANGBAND VOHOOM SAHL-T HURU NA T' BEM TYEN T' BOLMRN

Sangband Vofoom sahl neerm

8 ¹ Gwelŋa lee, tobr darm miim ta kpaá hɔd bá neer ka laglg n Yeesu Krist bee. ² Biilm, *Vofoom Buudm *bafnlb sahl neerm ka tagaa n t' n Yeesu Krist t' laglgm. Welee bafnlbii ree-v fubɛfɛga bafnlbn n kuumn^z. ³ Sangband hera bii Mohiisa *bafnlb nn da kpañ b' bee b' he bii. D' kpil fubɛfɛga. Mohiisa bafnlb da kpañ n welee gemmntii nida gigdm kaa. ¿ Lan nnii Sangband nn kpil fubɛfɛga? D' tamn dyen d' budaaga ká kit nida, n loɔm kà gbanu n vidm, na l' kpil fubɛfɛga gemmnt. ⁴ Sangband hera welee ka bo na bafnlb nn gbaama bii məmbii he b' jugun t' ni. Tii lee, t' ta kpaá neer wo nid há neer hayen hà sɔklbn wii. T' neera ka tagd Vofoom Buudm nn bag bii.

⁵ Biilm, bá neer bayen bà sɔklbn bee yaagra n bà gbani nn sɔkla bii weenn. L' saa, bá neer ka tagd Vofoom Buudm bee yaagr n bii Vofoom Buudm nn bag bii weenn. ⁶ Ka hii yaagr n hà gbanu nn sɔkla bii weenn, welee t' ka ked-wu n kuumn. L' ba na ka hii yaagr n Vofoom Buudm nn bag bii weenn, l' ka ked-wu n neermn, l' saa hà yuun nigigu. ⁷ Biilm, há yaagr n bii há gbanu nn sɔkla bii weenn wii ba na Sangband rafeedn, blaɛb kaa na hà kpaá hofla hayen *Sangband bafnlb kwɛɛn, hà ta kpañ hà bee hà he welee

8.2 Welee bafnlbii ree-v fubɛfɛga bafnlbn n kuumn. Wadvoliin ba na Welee bafnlbii ree-t fubɛfɛga bafnlbn n kuumn.

mefi'. ⁸ Biiba bá vala bá gbani nn sokla bii bee kpañ bà bee bà magr n Sangband. ⁹ Ka hii kpañ n Krista Vofoom hà ni, lag Krista hefi n wun. Nen lee, Sangband Vofoom ba n`ni, n`kpaá neer wo n`gbani nn sokla lee, l`kotod na d`Vofoom kpañaa-n. ¹⁰ Ka welee, ka Krista Vofoom ba n`ni, n`ba n`kpi fubefhga kaa, l`saa Vofoom si-n neerm na l`logra-n Sangband nongan na homba. ¹¹ Sangband Vofoom himii Yeesuwu kuumn. Ka l`ba biilm na welee Vofoomii bee n`nii, ta welee nnii mn ta kee m`himii n`gbani hi ku hii wo mn da himii Yeesu Krist lee. ¹²⁻¹³ Ka welee, teelba-n, t`ba n fomr, gwentah lee, fomrii kpaá hel bii gbanu nn sokla bii, l`kotod na ka n`neer ka tagd n`gbani nn sokla bii, n`ba n`kpi. L`ba na ka n`tag Vofoom Buudm n kuum hëbbefhii, n`ba n`neer. ¹⁴ Biiba bá tia na Sangband Vofoom kpañaa-ba bee membee ba na Sangband biin. ¹⁵ Biilm, vofoom nn sohdg mii kpaá hëna na n`ta bëm na yuummba ka ñmeta fobefhgun. Yanta Vofoom Buudmii hera n`kit Sangband bii. Mii hëna t`kaag na «hãba», l`kotod nnii na «baaba!». ¹⁶ Vofoom Buudm mom rea ka bõfõõ-t na ten nnii Sangband bii. ¹⁷ Wo tn ba na Sangband bii lee, ten kee t`hefm n kegt Sangband nn bed n dool na d`nan sahl d`tigr tii. T`n Krist t`nan sohda-t. Ka t`n wun t`rada taa há kunyõõ, ta welee nnii t`n wun tn kee t`radg taa hà nyõkb.

Daagm-n la kunyõõn!

¹⁸ Mà miil na vuugunkuna kunyõõ kpañ këmlb n nyõkb Sangband nn kee d`ree d`werii-t n nongann bii. ¹⁹⁻²⁰ Tant ment ba gemmnt t`kpaá tõra bii tii kwëen ka hõd hõduf vuugu Sangband nn kee d`ree d`bii d`werii kuu. Lag tyen t`sõklbn nnii tn ba gemmntii kwëen. Sangband momr lo-t kan. Ln la ba welee lee, tant t`ka ba n daagb. ²¹ Biilm, goor diir, tant kee t`riir b`booda ka mad-t yuumntn bii gemmnt kwëen. Tantii momt kee t`bëm tyen t`bolmnr, l`saa t`yuun t`kaalanã Sangband bii nyõkb. ²² T`miil hõm na hal n jana, tant ment buusã ka ju kunyõõ wo fõg hà heewr n maadb wii. ²³ Lag tant n jah buusã. Ten, ten fetg *Vofoom Buudm sohdgm na Sangband kegnooqrt nnii ten, t`ta buusã n t`ni ka hõd na Sangband he t`kitg d`bii, d`rea-t t`gbani hí ku hii kuumn kpaalaa. ²⁴ Biilm, t`daagb kaa n jah nnii ln dafr t`juuni². Ka v`yu bii vn daag b`hëen bii, lag daagb

8.24 T`daagb kaa n jah nnii ln dafr t`juuni. Baa bà bee bà ta hom na l`dahra t`juuni gwentah, daagb jugun n jah'.

nnii. ¿Wen ba hà haar hà daagm bii fan yu bii hëni? ²⁵ Ka t`daag bii tn kpaá yu bii hëni, t`ka la ked n nongan ka hõd. ²⁶ Vofoom Buudm kena na m`tõrg-t na t`ba gigdm. T`kpaá tõf seenb wo ln gbaama lee, Vofoom Buudm momm t`ka jobla Sangband t`hidrn ka hiira l`kpañ këmlb. ²⁷ Sangband lee, dii yul nida kwëwrn. Welee hëna d`miig Vofoom Buudm diila, l`kotod na m`jobla d`reba jugun wo dn bag lee. ²⁸ T`miil hõm na Sangband hëna ñmëëgb n bii b`geta bá sokla-d bee neermn bii membii na l`hëe-ba n hõm. Bee nnii dn hõh l`magr n d`jugu dafr diila. ²⁹ Biilm, biiba Sangband nn miina ka ban koolg tant bee, d`da ta hera-ba na bá tõn d`Budaaga ka bo na kee kitg nidfigm maara. ³⁰ Dn miina bee, d`ta hõh-ba. Dn hõh bee, d`ta saa na bà kitg hõmba d`nongan. Dn saa na bá kitg hõmba bee, d`ta saa na bá bëm d`nyõkb.

Daagb b`ba b`jugun bii nnii Sangband sõklb

³¹ ¿T`ba t`biir nan na laa? Ka l`ba na Sangband ba t`hëen baagr, ¿wen nan ba hà vidg t`jugunii? ³² Sangband dii ba saa d`Budaaga momga n vidm-ka t`membee t`kaa, ¿lan nnii dn kpañ d`si-t l`menguu t`n kana? ³³ ¿Wen nan tula Sangband nn bantg bee hoogu? Hii kpañ! Sangband momr logra-ba na hõmba d`nongan. ³⁴ ¿Wen nan daraa bà tobr? Hii kpañ! Yeesu Krista kpiiran, b`ba hõm ka yata bii nnii na hà himtg kuumn, n ka kad Sangband najuudu hëen ka jobla-d t`hëen. ³⁵ ¿Ben nnii b`ba b`bee b`radg-t n Krista sõklbii? ¿Kunyõõ laa, himafr laa, dadrb laa, kõm laa, katëdga laa, bëfhu laa, hoodjuuga le? ³⁶ L`hõda *Wadbuudgan na:

*Berma, vii kaa nnii ban kuu-t goora mēna,
ka log-t wo dõm ban kuu mii².*

³⁷ Gwentah l`menguu huuga, t`jul jugun l`yata, há sõkl-t wii kaa. ³⁸⁻³⁹ Biilm, mà miil hõm na bii kpañ ka ba b`bee b`radg-t n Sangband sõklb dn ree n werii-t t`Berm Yeesu Krista ni bii. ¿Mig kuum laa neerm le, *sangbantumtba laa sangbambiimn bermba le, vuugunkuna laa vuugu kù kena n nongan kuu le, faagan gemmnt laa tinã gemnjeent tiit le, laa bii jeenb Sangband nn ree bii le? Hãai! Bii kpañ ka ba b`bee b`radg-t n sõklb Sangband nn ree n werii-t t`Berm Yeesu Krista ni bii.

8.36 Gwëstii ba Yum44^{9an}.23.

Ro

YISRAHEEL BEEB JUGU DAĤB GWÆTN

Fɔɔla beeb Yisraheel tiiba nɔngan

9 ¹ Má n Krist t`laglgn. Man bo na mà biir tii ba gobiint. Mà kpaá hogla. Mà diilan, mà miil na man bɔhɔɔ tii ba gobiint ka tagaa n *Voohoom Buudm m`ba mà ni mii. ² Higm kua-ma mà hum wiiru mà kwæwrn heruf'. ³ L`ka boo mà gbaam Sangband na d`gwæel mà móm mà kaa nobefr, l`radg-ma n Krista, ka bo na l`he mà teelba n hóm. Mà bɔhɔɔ mà teelba má n bà t`ba tigyend bee. ⁴ Bee nnii *Yisraheel tiiba. Sangband logra-ba n hém d`bii, n ree n werii-ba d`nyokbii mɛmbii. D`lo *tuurnt tomb mliim d`n ban l`huuga, n to-ba *bafhb, n werii-ba lan nnii ln ba na bá seej̄m-d lee. D`ta beda n dool dn nan sah-ba bii. ⁵ Bee nnii yandabermba buudm, l`saa Krista t kit nidwu bá tigrn. Wii beel l`menguu jugu faaga, wii nnii Sangband. Bá nyokm-wu kakefnan! L`bɛm welee!

Yisraheel Sangband nn bantg hii mómfi

⁶ ¿ Welee bo na l`biir na Sangband gwæet ba he t`jugun nnii laa? Haa! Mà kpaá diila. Biilm, lag Yisraheela buudmii mɛnmii beel na Yisraheel tigr tiiban. ⁷ Lag ta *Ĥabrahaama buudmii mɛnmii beel na há bii mómiin. Biilm, Sangband da beda-wu na d`kee d`tag n *Yishaak le há yuuj̄ yakii wo dn da bed-wu n dool lee. ⁸ Gwæetii kɔtɔd nnii na lag Ĥabrahaama biihii mɛnhii nnii ban log na Sangband bii. Sangband bii nnii han meedr l`magr wo Sangband nn da bed-wu ka foor lee na, ⁹ kakefnan daana vuugunkuna, d`kee d`ηmetgn d`mid *Saraa mad budaaga.

¹⁰ Lag l`bifh nnii. Tn log-n Rebekaa ret! Hã da ba n dumbii hiref', l`ba na hí sa nnii t`yandaa Yishaaka. ¹¹⁻¹² Sah na Rebekaa meed biihii, hi ban miig hómgu n befgu, Sangband t bɔhɔɔ-wu na maara kee há hohlgm hayenwu nyakwæla kwæen.» ¿ Welee kpaá weraa na Sangband miil dn hɛna ka ro nidba lee? ¿ Roobii bahra n nidba ηmægt laa n Sangband sɔklb na dii hohln le? D`hera welee na d`werii na d`hɛna d`diila jugun. ¹³ Tii kaa nnii ln hɔd *Wadbuudgan na Sangband sɔkl *Yakooba n voom *Ĥesaawa.

Sangband nnii huraa. D`ba sɔbb.

¹⁴ ¿ T`ba t`biir nan na laa? ¿ Na Sangband kpaá ba sɔbb nnii laa? Haa! Mà kpaá diila. ¹⁵ Biilm, Sangband da beda *Mohiis na d`nan yul hii dn sɔkla na d`nyaan há higm wii higm, l`saa, d`he hómgu hii dn sɔkla na d`he hómgu wii.

¹⁶ Welee kpaá bahr n nida nn sɔkla bii laa bii han naka há ni ka hɛna bii, l`bahra n Sangband higm nyaanb kaa n jah'. ¹⁷ Sangband beda *Wadbuudgan *Ĥejift huraa na d`lo-wu huraant ka bo na d`tag n wun d`werii d`gɛmmnt, l`saa tant mɛnt miig d`hidr. ¹⁸ Tii lee, ka Sangband sɔkla na d`nyaan hii higmii, d`yum-m. L`saa, ka d`sɔkla na d`he hii bɛm tangerm, d`ta hɛm welee.

¹⁹ Lee wen, ¿ ba v`biir-ma nan na ben kaa nnii Sangband nn la kpal-t laa? Biilm, ¿ wen ba hà bee hà biir tiit t`rɔta n bii Sangband nn mug bii? ²⁰ Nid ven, ¿ ven nnii wen na v`toogm Sangband noon ka kir d`gwæetii? Tant daforgu ba kù bee kù gbaam kù mɔhd na: « ¿ Ben kaa nnii vn mɛfr-ma wɛnah? » ²¹ Daformɔhda beel n gɛmmnt na hà log butaŋyent hà mɛh dafot, tiit ba daft, tiit kpañ daft. ²² Ka Sangband t sɔkl na d`werii d`kwæwweerga bà miig d`gɛmmnt, ¿ vii ba n tet na v`biira? ¿ D`ba he gemm n jum kwæwr n biiba d`kwæwweergee nn da ba kà lor bà jugun bà kpiidr bee? ²³ Biilm, ¿ ba n tet na v`biira? Sangband herá welee ka bo na d`werii d`nyokb kɛgtii mɛntii na l`tɔrg biiba dn nyan bà higm bee. Bee nnii dn maantr weem n dool na bá jib d`nyokbn.

Yuudaa tiiba n bá kpañ na Yuudaa tiiba bee

²⁴ Ten, Sangband nn hoh ten, t`ba welee tiibee huuga. D`hoh-t Yuudaa tiiba n bá kpañ na Yuudaa tiiba bee huuga. ²⁵ Tii nnii ln hɔd *gwæet bɔhɔɔt Hosea wadgan na:

*Sangband bɔhɔɔ na
« Tigr d`da kpañ na mà red dii,
mà kee mà hoh-d na mà tigr.
Tigr man da kpaá sɔkla dii,
mà kee mà hoh-d na tigr man sɔkla dii.*

²⁶ *Bá kan da bed na "n`kpañ na Sangband tigr" ree,
ree mómgu nnii ban kee bà hoh-n na "Sangband bii, na dii
neeran."»*

²⁷ L`saa, Yesaaywii toola l`hɛl *Yisraheel tigr na,

Ro

*ka la Yisraheel yakii la ba kɔdgu wo nyaam maaru gwiihiim,
kaalkahii juuni n jah nnii In kee l' dah.*

²⁸ *Biilm, Saberma nn bed tii,*

hà kee hà he l' mɛngu tant jugun kpɔdlaa ka ba saa bii.

²⁹ *Yesaayenwii da hefdg n fanm na,*

ka tant mɛnt Saberma da ba saa-t yakii hilanhii,

*nyim t' boo *Sodoom kɔrgu tiiba,*

ka ta tɔn Gomoor tiiba.

Tag-n n gwɛɛt hɛn tiim n`kitg hɔmba, lag n baɬlb!

³⁰ ¿ T`ba t`biir nan na laa? Tet boɬɔɔ nanah!. Bá da kpaɬ na Yuudaa tiiba bee, bee da kpaɬ bag na bà kitg hɔmba Sangband nɔngan. Ln da la ba welee lee, l' logm-ba na hɔmba Sangband nɔngan bá gwɛɛt hɛn tiim kaa. ³¹ Yisraheel tiiba lee, bee da bagl na bà kitg hɔmba Sangband nɔngan ka tagaa n *baɬlb. ³² Gwɛntaɬ lee, bà ba bee na bà he baɬlb nn gbaama bii. ¿ Ben kaa? L`kɔtɔd na ln da ba na bá tag n gwɛɛt hɛn tiim bà kitg hɔmba lee, bá hel n ka bag na bà tag n bà nɛmɛgt. Ln her nnii le bà gbuɬda tand d`hɛna bà famtra dii. ³³ Biilm, l' hɔda *Wadbuudgan na:

*Sangband viil *Siyoon kɔrgun tand*

d`hɛna nidba famtra dii.

Dii nnii fiigu kù hɛna nidba lotra kuu.

Gwɛntaɬ lee, hii hà tia tandii hɛn wii,

jiwɬi nan kpaɬ kpɔl-wu.

10 ¹ Teelba-n, bii man bag n mà kwɛɛwr mɛnd ka gbaama Sangband bii nnii na d`dah mà teelba Yuudaa tiiba juuni.

² Biilm, mà boɬɔɔ bá hidrn na bà kpaɬ heee Sangband nɛmɛgt. Gwɛntaɬ, bá welee beebii kpaɬ figr Sangband miib mɔmb jugun.

³ Bà ba miig ln ba na nida he na Sangband log-wu na hɔmwu d`nɔngan lee, ka helaa ka bag n bayen bà gemmɛnt na bà kitg hɔmba d`nɔngan. Tii lee, bà ba tii na bà tag huru Sangband nn hɛna ka log nidba na hɔmba fuu, ⁴ l'ba na Krista fɛlg Mohiisa *baɬlbii membii ka bo na l'log bá tia há hɛn bee na hɔmba Sangband nɔngan.

⁵ Kpaɬ-n nan Mohiisa nn hɔd l`hel lan nnii nida nn ba hà kitg hɔmba ka tag n baɬlb lee! *Hii hà hɛna bii baɬlb nn gbaama bii wii, ba hà neer n bn.* ⁶ Gwɛntaɬ, há bag na hà kitg hɔmwu ka tag n gwɛɛt hɛn tiim wii daa biir n hà ni na ¿ wen nan kota sangbambii ni? ¿ Krista

ba hɔhntn kann? ⁷ Há daa ta biir na ¿ wen nan hɔhnta tɪrba man? ¿ Krista ba himtg kpiirmba huuga? ⁸ ¿ *Wadbuudga kpaɬ boɬɔɔ na: *Sangband gwɛɛt ba v`man, ka ba v`noon, ka ta ba v`kwɛɛwr ni?* Welee Gohɔmtii nnii tn fan. Tii mɔmt nnii. T`boɬɔɔ na l'ba na n`bɛm n gwɛɛt hɛn tiim. ⁹ Ka v`rea ka boɬɔɔ n v`noor na Yeosu nnii berma, ka v`tia l`rɛna v`kwɛɛwrn na Sangband himii-wu kuumn, d`nan dah v`jugu. ¹⁰ Biilm, ka v`tia n v`kwɛɛwr mɛnd, Sangband t logm-v na hɔmba. Ka v`rea ka boɬɔɔ n v`noor, d`dahm v`jugu. ¹¹ Wadbuudga boɬɔɔ na: *hii há tia Krista hɛn wii, jiwɬi nan kpaɬ kpɔl-wu.* ¹² Tii lee, radgm kpaɬ há ba na Yuudaa tii wii n há kpaɬ na Yuudaa tii wii bà huuga. Biilm, bà mɛmbee ba n Berm hayen. Wii saɬl hà kɛgt n kwɛɛwhɔmr biiba bá hɔf há hidr bee. ¹³ Biilm, Wadbuudga boɬɔɔ na: *Berma kee hà dah hii hà nan kee hà hɔf hà hidr wii jugu.*

Yuudaa tiiba ba yuug gwɛɛt hɛn tiim

¹⁴ Ka l'ba welee de, ¿ lan nnii ban kee bà hɔf hii ban ba tii hà jugun wii hidr? ¿ L`kee l`he lan na bá tii hii ban ba hom bà boɬɔɔ hà ret wii hɛnii? ¿ Lan nnii ban ba bà hom bà boɬɔɔ ka hii kpaɬ fanii? ¹⁵ ¿ L`kee l`he lan na gwɛɛt fantba bɛm, ka Sangband ba tamn hii? Biilm, l' hɔda *Wadbuudgan na, *kpaɬ-n ln ba loogu na bá fan nigigu Gohɔmt bee taan t`man!* ¹⁶ Gwɛntaɬ lee, lag bà mɛmbee loɔ nɔmb Gohɔmtii jugun. Yesaaya mɔma da beda na, *Saberma, ¿ wen tii gwɛɛt tn fan tii jugunii?* ¹⁷ Gohɔmt kewlgrm kena n gwɛɛt hɛn tiim. Gohɔmtii nnii Krista gwɛɛt. ¹⁸ Gwelɲa lee, má nan ka gbaama na ¿ l'ba na bà ba hom lii nnii laa? Hii! bà homrana. Biilm, l' hɔda Wadbuudgan na,

bá noora taai tantii mentiin,

l`saa bá gwɛɛt t`kag tant faantii mentii.

¹⁹ Má saa n ka ta gbaama na ¿ hee waa, l'ba na *Yisraheel tiiba ba hom nnii? Mohiis nnii nidnoogr na hà biir Sangband hidrn na *d`kee d`he bà lo nɔmmɔlb n tigr d`kpaɬ tɔn bii dii,*
na d`kee d`ta he bà lo kwɛɛwweerga n tigr d`ba joojoont dii.

²⁰ Yesaaywii t gwɛd n kwɛɛn ka boɬɔɔ na,

Sangband saa bá da kpaɬ bag-d bee t yum-d,

d`ree dyen n werii bá da kpaɬ diila d`ret bee.

²¹ L`hel Yisraheel tigr lee, Yesaaya ta beda na,

Sangband giida ka hɔh-d na bá ku taa n gwɛɛt,

dii vida Sangband hɛn ka kpaɬ vala-d.

Ro

Yisraheelvolhii

11 ¹ ¿ Mà bo na mà biir nan na laa? ¿ Na Sangband kofhdg d' tigr nii laa? Haa! Mà kpaá diila. Man mà mómáa, mà ba na *Yisraheel tiin man mi, *Habrahaama yakiiga, Bënyamiina buudmn. ² Sangband ba kofhdg d' tigr dn kotg weem dii. ¿ N' kpaá mi *Wadbuudga nn bôhóó l' hêl *Hêlia nn da jobla n hayen Sangband nongan l' bahr n Yisraheel tigr tiin? Hâ da bôhóó na: ³ « *Saberma, bà kura v' *gwêet bôhóótba, n gbuhm v' *vit dahii. L' têla man n jah', bá ka la tagd na bà fêlg-ma.* » ⁴ Sangband t leed-wu na d' têla dyenwu nidba ruuni hibleh bà ba gbahnt *Bahaala tiib dind felah'. ⁵ L' ta ba yenmii goona, Sangband kotg nidba kaalkahba d' hómgu kaa. ⁶ Ka Sangband t he welee, d' hera welee d' hómgu kaa, lag hómégt nidba nn her tii kaa. Ka lag welee, Sangband hómgu nn kpaá kù bém na hómgu kuugun.

⁷ ¿ T' mugaa nan na bê? Yisraheel tiiba nn da bag Sangband man bii, bà ba yuuj-b. Biiba Sangband nn bantg bee t hel n yuuj Yisraheel tiiba nn da bag bii. Volbee lee, bee ba bee na bà hom.

⁸ Biilm, l' hoda Wadbuudgan na,

*Sangband lihlg bà rarm,
bá ka geewa ka kpaá yu,
ka kewla ka kpaá hum.
Ln la ba nii n jana.*

⁹ *Daviida da beda na,

*l' ba na bá kasant kitg kutukra, laa bédb,
l' saa bà lotr l' dar bà tobha.*

¹⁰ L' ba na bá niini haaw bà joom.

L' fôdm bá kaawa!

Yisraheel ba lor kpaalaa

¹¹ ¿ Mà bo na mà biir nan na laa? Na *Yisraheel tiiba nn lod lee, ¿ na bà nan ta kpaá vida nii laa? Haa! Mà kpaá diila. Biilm, bà bêhgu hera na bá kpaá na Yisraheel tiiba bee yuuj juuni dahb, l' saa Yisraheel tiiba t ka bee-ba n nómmbôlb. ¹² Ka l' ba na Yisraheel tiiba bêhgu kaa nii tant ment nn yuuj kegt, laa bá gigdm kaa nii bá kpaá na Yisraheel tiiba bee nn ta yuuj Sangband kegt, ¿ lan nii Sangband hómgu nn kee kù bém bermgu bá wen kee bà hómégt hurhómu jugun kpaalaa?

¹³ Gwelja lee, mà gwêela n nen, nen kpaá na Yisraheel tiiba nen. Sangband tomra-ma na mà bém na bá kpaá na Yisraheel tiiba bee *tumta. Má ka ba nyaağbn na Sangband to-ma hómégbii. ¹⁴ Mà diila na welee beel l' saa na mà teelba Yuudaa tiiba niini moom n man l' dah bá ni biiba juuni.

¹⁵ Biilm, ka l' da lo-ba kpaamga l' hém na bá kpaá na Yisraheel tiiba bee n Sangband l' ku taa n gwêet, ¿ l' kee l' bém lan n jah ka l' hómégt n dar-ba? Ln kee l' bém lee kpaá kee l' bém n lyen n kuumn himtgm. ¹⁶ Ka bà to Sangband dikahnooga, dikahbii membii t ka ba na d' rebn. L' saa, ka tiib rugi ba na Sangband rehin, b' huliitii mēh t ka ba na d' retn.

¹⁷ Yisraheel tigr boo *kpaam tiib ban hoowr n jawl b' huliit bii. Ven, ven kpaá na Yisraheel tii ven, boo kpaam kpaam tiib huliigu ban toglg huliit ban jawl tii tagrn, v' ka wayaa n tiib ban hoowr bii salm. ¹⁸ Tii lee, l' kpaá nan na v' nim huliit ban jawl tii. Ka l' hogl-v na v' jahrm vyen, deer na lag ven mada rugi! Hii mada-v. ¹⁹ ¿ Ba v' biir-ma nan na bà jawl huliitii ka bo na bà log ven bà toglg t' tagrn laa? ²⁰ L' ba biilm, bà jawl huliitii l' bahr n na t' kpaá n gwêet hén tiim. Ven, v' gwêet hén tiim kaa nii vn la togr t' tagrn. Daa la jahrm nan vyen! Miim vyenwu madm! ²¹ Ka Sangband ba saa tiib huliit mómmt, d' kpaá kee d' saa ven ban toglg togluh ven. ²² Lo nan nómmb Sangband hómgu n d' talmt jugun! D' hena talmt n biiba bà hena bêhgu bee, ka hena venwu hómgu ka v' kpat n ka ba d' hómguun. Ka lag welee, d' kee d' ta fêeg-v. ²³ Yisraheel tiiba lee, ka bá saa bà juhahrm, l' hómélg l' toglg-ba bá kan da ba ree, na Sangband ba n gemmnt na d' hómélg d' toglg-ba. ²⁴ Ka l' ba na ven kpaá na Yisraheel tii ven, bá jawdg-v kpaam kpaam tiib jugun n daan n toggl-v kpaam tiib ban hoowr bii jugun l' ba na lag v' kaalaja nii, ¿ lan nii Sangband nn kpaá kee d' hómélg d' toglg Yisraheel tiiba tiib dn da jawl-ba b' jugun bii? ¿ Lag bee nii kpaam tiib mómmb?

L' nan dah! Yisraheel tiibee membee juuni

²⁵ Teelba-n, man kpaá n bag na n' lihr ka kpaá mi Sangband kpehkpêhgan gwêet, ka bo na n' daa logm nyen na nen nii rabiilm tiiba. *Yisraheel tiiba gidgu ba bà kpat n bá juhahrm kakefnan tigvolfee menhee nn nan yuuj jugu dahb, ²⁶ lee, l' bee l' dah Yisraheel tigrii mendii jugu. *Wadbuudga bôhóó na,

Ro

*Jugu dahda kee hà ren *Siyoon kɔrgun,
hà daan hà kp̄ii *Yakooba buudmii m̄nm̄ii b̄h̄gu.*

²⁷ **Tuurnt Sangband nn kee d' lo bá n dn l' huuga tii nnii
d' wen kee d' higdg bá fub̄h̄ii lee wen.*

²⁸ Yisraheel tiiba kida Gohomt n kit Sangband rafeedba na nii way. Gwentah, Sangband bantg-ba n ka sɔkla-ba bá yandaba kaa.

²⁹ Biilm, ka Sangband t hoh̄ h̄ii, d' hoh̄-wu. Ka d' he h̄iiwu h̄om̄guu, d' herawu. ³⁰ Weem n' m̄m̄ba n' da ba valg Sangband. Gwentah lee, Sangband nyana n' h̄igm l' bah̄r n na Yisraheel tiiba da ba valg-d.

³¹ L' ta ba yenm̄ii gwel̄h̄a. Ka l' ba na ban ba valg-d lee saa na d' nyaan n' h̄igm, l' heraweele na d' ta nyaan bá rem. ³² Biilm, nidba m̄m̄ba da kpaa vala Sangband, d' kpat ka fiidr-ba welee beebiin na d' nan nyaan bá m̄m̄bee h̄igm. ³³ Kpay-n Sangband rarm n d' k̄egt n d' rarbiilm nn ba kilm̄gu lea! H̄ii kpāh̄ hà miig dn yaa n mug bii.

³⁴ *¿ Wen bee n miig Saberma diila?*

¿ Wen bee n sahm-wu rarm?

³⁵ *¿ Wen nnii noogr na hà si-wu bii na
l' b̄em na hà bee-wu n f̄om̄r?*

³⁶ Biilm, want m̄ent ren wii man,
wii ree-t, t' ka ba na há retn.
Bá nyokm-wu kakehnan!
L' b̄em welee!

KRISTA TIA NEERM

Neerkw̄ēlm m' ba n Krist mii

12 ¹ Ka welee mà teelba-n, Sangband nyana n' h̄igm kpaalaa. Tii nnii man hafla n' kw̄ēwa ka gbaama-n na n' door-d tinjan biilm, ka l̄og n' neerm ka vid-d ka h̄ena d' h̄m̄ēgt. Welee *vitii magra n dn. ² Daa tagd-n tantntina h̄en neerm kaa! Saa-n Sangband lagii n' diila, d' si-n rarm ka bo na n' beem ka miigaa bii dn sɔkla bii, b' bee-d h̄om̄ bii, b' magr n dn ka bee-d dee dee bii.

³ H̄om̄gu Sangband nn her-ma kuu kaa, má gbaama-n nan na n' ni h̄ii daa l̄ogm hayen wo hà yata h̄iiwu bii. Yanta l' ba na baaben tia jahuum hayen l' magr n gw̄ēt h̄en tiim Sangband nn sir-wu mii.

⁴ Tn l̄og-n t̄oniib n gbanu! H̄ù ba n hulii k̄od, h̄i h̄m̄ēgt ba jugu jugu. ⁵ Ta welee nnii t' m̄m̄bee tn h̄ena gbanu h̄uyenfu ka laglg

t' n Krista. T' ka ba t' m̄m̄bee na huliin ka laglg n taa wo gbanu nn ba lee. ⁶ Sangband sira t' m̄m̄bee h̄om̄gu jugu jugu. H̄ii dn sir na há b̄em na *gw̄ēt b̄oh̄ōt wii, há b̄oh̄ōm̄ wo gw̄ēt h̄en tiim nn b̄oh̄ō lee! ⁷ H̄ii dn sir na há t̄orgm volba wii, há t̄orgm! H̄ii dn sir na há weriim wii, há weriim! ⁸ H̄ii dn sir na há doolgm nidba kw̄ēwa wii, há doolgm bá kw̄ēwa! H̄ii há sahm wii, há sahm n kw̄ēwh̄om̄r! H̄ii há kpāhaa kpaturun wii, há b̄em k̄eliigu ka kpāhaa! H̄ii há tora kunȳōntiiba wii, há t̄orgm ka ba nyaaḡbn!

⁹ Sɔklm-n taa n gobiint sɔklb! Daa tiim-n n b̄h̄gu h̄eb! Nawlgm-n ñyen n h̄om̄gu h̄eb! ¹⁰ Sɔklm-n taa vol wo vola n n' kw̄ēwr m̄end wo teelba! B̄em-n noogrba na n' valgm taa vol wo vola! ¹¹ B̄em-n baw ka kpaa ba waamt! H̄em-n Berma h̄m̄ēḡb n n' kw̄ēwr m̄end! ¹² B̄em-n nyaaḡbn n' daaḡb kaa! Hafr-n tarmgan! Seeñm-n ka kpaa saa! ¹³ T̄orgm-n Krista tiiba bá ba haluugan bee! Sofdgm-n saanba h̄om̄!

¹⁴ Gw̄ēlm-n noh̄om̄r bá dadra-n bee kaa! Gw̄ēlm-n bá kaa noh̄om̄r, daa gw̄ēlm-n bá kaa nob̄ehr! ¹⁵ Nyaagm-n n' n' bà nyaaga bee! Kom-n n' n' bà kuum bee! ¹⁶ B̄em-n n diilh̄oma n taa jugun! Daa tagd-n bii b' yata-n bii kaa! Saa-n na n' diila kuliim bii b' ba bulaa bii jugun! *Daa l̄ogm-n ñyen na rarbiilm tiiba!*

Ln ba na Krista tia b̄em h̄om̄ nidba n̄ongan lee

¹⁷ H̄ii daa h̄m̄elgm há tuurwu hà b̄h̄gu! Bagm-n bii b' ba h̄om̄ nidba m̄m̄ba n̄ongan bii! ¹⁸ Ka l' ba l' he, b̄em-n niḡiigun n nidba m̄m̄ba ka l' felg n ka ba na l'ror nii man. ¹⁹ Teelh̄omba-n, daa tam-n ñyen n' hoodr! Gwentah lee, saam-n Sangband kw̄ēwweerga h̄ena ká h̄m̄ēḡb! Biilm, Saberma b̄oh̄ō *Wadbuudgan na

wii taawa n' hoodr,

na wii faada baawena l' magr n bii han her bii.

²⁰ Hà ta b̄oh̄ō na,

ka kom t ku v' rafeeda, v' si-wu diit hà di.

Ka nyunyudu t kuu-wu, v' si-wu nyaalm hà nyi,

*na v' wen h̄ena welee boo kolma bogm salea ka foh̄la há
jut̄an̄tan̄an².*

12.20 *Kolma bogm salea ka foh̄la há jut̄an̄tan̄an.* Volba huma na bà gw̄ēla l' hel yaagu yaam, volba hum na rafeedwii kuuma hayen, l' bah̄r n na hà miig hà b̄h̄gu Krista tia neerh̄omm kaa.

Ro

²¹ Daa saa na beŋgu di v` jugun! Gwentafn lee, l` ba na v` di beŋgu jugun ka tagaa n hõmgu hëb.

13 ¹ L` ba na baawena hõhlgm hayenwu kõrgu bermba kwëen. Biilm, bermtii mentii rën Sangband man, t` bee tii ba na dii lo-t. ² Tii lee, hii hà vida kõrgu berma jugun wii miim na hà vida Sangband nn bag bii jugun. L` kee l` dar bá kir na bà kpañ bà valgm bermba bee tobha. ³ Biilm, lag há hëna ñmëchõmt wii sol bermba. Hii hà hëna ñmëchõmt wii beel hà solm-ba. Ka v` kpaabag na v` solm kõrgu berma, v` hëm nan ñmëchõmt ka bo na hà bakm-v. ⁴ Biilm, huraa hëna Sangband ñmëëgëb ka bo na l` hee-v n hõm. Gwentafn ka v` hëna beŋgu, v` ka sol hurawu fobëŋgu, l` kõtõd na huraa ba n gemmnt na hà daruum nidba tobha². Welee kpañ yem. Hà hëna Sangband ñmëëgëb na hà werii hii há hëna beŋgu wii Sangband kwëwweerga. ⁵ Tii kaa nnii ln ba daft na n` hõhlgm ñyen, lag na Sangband kwëwweerga kaa n jañ, n ta ñyen n` diila kaa.

⁶ Ta welee kaa nnii nn faad lambhu. Lambhu sohdgtba hëna Sangband ñmëëgëb wo ln gbaama lee. ⁷ Tii lee, baawena faadm há fõmr hii han bee-d n wii! Ka l` ba na lambhu, n` faad. Ka l` ba na tikee, n` ta faad. Ka l` gbaama na n` valg hii, n` valg-wu. Ka l` gbaama na n` jeenjli hii, n` jeenjli-wu.

Baflb kpeliib

⁸ Daa bëm-n hiiwu n fõmr ka l` kpañ na taa sòklb! Biilm, há sòkla hà nidtuur wii hera *baflb nn gbaama bii mèmbeii. ⁹ Baflb sent bõhõõ na *daa yaruum, daa ku nida, daa bam, v` niini daa moom n hii bii*, n nan sent vontii mentii ñmëta gwëëgu kuyengunkuna jugun. Kuu nnii na *sòklm v` nidtuur wo vn sòkla vyen v` móm lee!* ¹⁰ Biilm, hii hà sòkla wii kpaabag há nidtuura beŋgu. Sòklb ba nan na baflbii mèmbeii nnii.

Goor ba nyõf'

¹¹ Log-n nan gwëetii n` hee-t n ñmëëgëb hõm, l` kõtõd na n` miil vuugu tn ba kuun. L` taara na n` himtg goomn. Biilm, gwelña jugu

13.4 *Huraa ba n gemmnt na hà daruum nidba tobha.* Grëskmn ba na *Huraa mada hoodjuuga.*

dafnb nyõfira n tn l` yata t` wen da tii Krist hën lee wen. ¹² Nyingu biiran, tonju t` nyuh ragdgm. Tn gwid-n kaawr ñmëëbëft ban hëna nyeetn tii! Tn jad-n wiinga hoodwant! ¹³ Tii nnii na t` neer neerhõmm, ka kpaabag dewt, ka dodg tyen n dakuunja n yaruub n kpala n nõmmõlb, ka kpaabag neer yõf'. ¹⁴ Neer-n ka tagd Berm Yeesu Krista nakpañ! Daa yaagr-n n n` beeb befb b` hefr-n ka ked-n n beŋgun bii wee.

Valgm-n n` teelba bà ba n gwëet hën tiim bee!

14 ¹ Sohdgm-n hõm hii hà gwëet hën tiim kpaabag hafir wii ka kpaabag bõhõõ tiit beŋgu hà diila jugun. ² Tn log-n tõiibnbina! Hii bee ka mi hõm na hà ba hà bee hà jum l` mænguu. Vola bee hà gwëet hën tiim kpaabag hafir, wii ju jivaat n jañ'. ³ L` kpañ na há ju l` mænguu wii nim há hõgaa wii, l` saa há hõgaa wii daa yaam n há ju l` mænguu wii, blaflb kaa na Sangband sohdg-wu. ⁴ ¿ Ven, ven nnii wen na v` yaam n vola ñmëëcheeda? Mig hà ba hõm laa hà kpañ hõm, há berma gwëetn. Gwentafn lee, hà kee hà bëm hõm na Berma ba n gemmnt na hà hafir-gu.

⁵ Tn ta log-n tõiibnbina! Hii diila na goora hiiha ba daft ka yata govola, vola diila na goorhee mënhee ba yenm. B` ba daft bii nnii na baawena higr hõm han diila tii hën. ⁶ Há loõ raarb goora huuga wii hëna welee Saberma kaa. Há ju l` mænguu wii, hà jul Saberma kaa ka seenja-wu na wii hera ñmëëgëb. Há hõgaa wii, hà hõgaa Saberma kaa ka seenja-wu na wii hera ñmëëgëb. ⁷ Lee, t` ni hii kpaabag neer hayen hà jugun, t` ni hii ta kpaabag ku hayen hà jugun. ⁸ Ka t` neer, t` neera Berma kaa, ka t` kpi, t` kpiira Berma kaa. Lee wen lee, mig t` neeran laa t` kpiiran, t` ba na Berma hefl n tn. ⁹ Biilm, Krista kpiira n himt ka bo na hà bëm na neermba n kpiirma Berma. ¹⁰ ¿ Ven, ben kaa nnii vn yaa n v` teela? ¿ Ven de, ben kaa nnii vn nima v` teela? ¿ Laa kpaabag mina t` mèmbee t` kee t` jefnt Sangband yaagu tand nõngan le? ¹¹ Biilm, l` hõda *Wadbuudgan na,

Saberma neeran.

Hà foora ka bõhõõ na

nidbee mèmbee kee bà gbafnt dind hà nõngan,

l` saa baaben tia yahdg hà noor

hà biir na Saberm nnii Sangband.

¹² Lee wen lee, baaben tia ree han her bii mèmbeii hà doolg-d.

Ro

Kom-n n`teelba bà ba n gwæet hæn tiim bee!

¹³ Tn daa yaam-n nan n taa! Yanta ln ba na n`mug bii nnii na n`daa hêm bii b`ba b` saa na n`teelba famtrm ka lotra bii. ¹⁴ Má n Berm Yeesu tn laglg lee, má ka mi hóm na diit tiit kpañ rii ka hawla há juu-t wii. Gwentaf, ka hii diila na diit han ju tii hawla-wu, t`kit beht há nongan. ¹⁵ Ka v`he v`teelwu beñgu l`bañr n diit vn ju tii, l`weraa na soklb kpañ v`ni. ¿Diit vn ju tii kaa nnii vn ba v`saa na v`teel Krista nn kpiir há kaa wii bora? ¹⁶ B`ba nenwu hóm bii daa saa na nidba boñoom n`gwæet beñgu^z. ¹⁷ *Sangband huraant kpañ na deb n nyab gwæetn. T`ba na nigiiigu n nyaagb n bii b`ba gobiint bii l`gwæetn. *Vofoom Buudm sahl welee. ¹⁸ Hii há hena Krista ηmæëgb welee wii neerm magra n Sangband, l`saa nidba baka-wu.

¹⁹ Tn bagm-n nan bii b`kena n nigiiigu l`tora t`membee na t`ked n nongan t`gwæet hæn tiimn bii! ²⁰ Daa kohl Sangband ηmæëgb l`bañr n diit tiit! B`ba gobiint bii nnii na diit tiit kpañ hawla nida. B`kpañ hóm bii nnii na nida di bii l`saa na há teela famtg há lor. ²¹ Ka welee, b`ba hóm bii nnii na hii daa hêm bii b`ba b`saa na l`loolg há teelwu beñgun bii wo namdeb laa danyab. ²² Gwæet hæn tiim vn ba n mii, kpat v`mad-m v`n Sangband n`huuga n jah! Lamæegu tii nnii hii há mugaa tiit n ka kpañ nigaa t`jugun wii. ²³ Hii há ju diit tiit ka nigaa wii fetg hayenwu hoogu tulgm, blañb kaa na há kpañ tia han hena bii hæn. Bii ban hena n nigiiiga bii ba na fubefgan.

Togr-n n`teelba bà ba n gwæet hæn tiim bee!

15 ¹ Ten, ten hafr gwæet hæn tiimn ten, l`ba na t`togr bá gwæet hæn tiim kpañ hafr bee ka kpañ bag tyen t`hómgu. ² L`ba na t`ni baaben tia bagm há nidtuura hómgu ka sug na l`togr-wu na há ked n nongan gwæet hæn tiimn. ³ Krista moma ba bag hayen há hómgu. L`boñoo há ret *Wadbuudgan na, *suut ban da suur-v tii loda há jugun*^z. ⁴ L`ba na ln da hód weem Wadbuudgan tii mentii, l`da hoda-t na l`si-t rarm, ka bo na t`bem n daagb ka tagaa n kwæwdoolgm n nongan kena. Wadbuudga sahl-t welee. ⁵ Kwæwdoolgm n nongan kena rena Sangband man. D`togr-n na n`neer ka hum n taa ka tagd Yeesu Krista nakpañ! ⁶ Lee wen lee, n`bewlg n`he noor dyen n`nyokm Sangband, t`Berm Yeesu Krista Sa.

14.16 *N`gwæet beñgu.* Wadvoliin ba na t`gwæet beñgu.

15.3 Gwæetii ba Yum69^{an}.10.

Krista daan Yuudaa tiiba n bá kpañ na Yuudaa tiiba bee kaa

⁷ Sofhdgm-n nan taa vol wo vola, wo Krista nn sohdg-n lee, na l`si Sangband nyokb! ⁸ Mà boñoo-n gobiint na Krista da ba na Yuudaa tiiba ηmæëheedn. Há da hera bii Sangband nn da bed ka foor bá yandaba bii jugun, na l`werii na Sangband mada d`gwæet. ⁹ Bá kpañ na Yuudaa tiiba bee lee, bee nyoka Sangband l`bañr n d`figm nyaanb. Biilm, l`hoda *Wadbuudgan na,

*tii kaa nnii man kee mà nyokm Sangband tiga mena huuga,
ka yuuma ka jeñla d`hidr^z.*

¹⁰ L`ta hoda na,
*nen kpañ na Yuudaa tiiba nen,
laglg-n n Sangband tigr n`nyaagm!*

¹¹ L`ta moo na,
*nen kpañ na Yuudaa tiiba nen
n`membee, nyokm-n Saberma!
Tiga mena tiiba-n, bakm-n-wu^z!*

¹² Yesaaywii t ta boñoo na,
*hii kee há ren Yisaaya buudmn
há kpañhaam tighee menhee,
l`saa tighee tiiba daagm há jugun.*

¹³ Sangband saa na n`daagm d`hæn na n`tia d`jugun! D`he na n`bem lameegun kpañlaa ka neer nigiiigun! Welee lee, *Vofoom Buudm gemmnt si-n daagb momb.

Ln ba na Foola he bii

¹⁴ Teelba-n, mà miil hóm na n`hugl n diilhoma n miibii membii ka ba ka bee n`hafhgm taa. ¹⁵ Gwentaf lee, mà hera ηmeenm n foorm-n wadgankena riikan gwæet tiit na l`himii n`diila. Mà hoda welee l`bañr n na Sangband hera-ma hómgu ¹⁶ na mà bem na Yeesu Krista ηmæëheeda bá kpañ na Yuudaa tiiba bee kaa. Mà hena gotiit ηmæëgb ka fan-ba Sangband Gohomt, ka bo na bá bem wo bii ban too Sangband b`magr n dn bii. *Vofoom Buudm bantg-b na d`rebn. ¹⁷ Má n Yeesu Krist tn laglg nnii man nyoka mayen l`bañr n Sangband ηmæëgb man hena bii. ¹⁸ Ka má hal n ka boñoo tiit, mà boñoo l`bañr n Krista nn her-ma bii n jah! Há tag n mà gwæelb

15.9 Gwæetii ba Yum18^{an}.50.

15.11 Gwæetii ba Yum117^{an}.1.

Ro

n nan mà hɛb le n saa na bá kpaɲ na Yuudaa tiiba bee valgm Sangband. ¹⁹ L' saa Sangband Vohoom gemmnt t hɛm hoolgu n ηmɛɛgt t' weraa d' gemmnt tii. Welee nnii man kag n fanm Krista Gohɔmt l' lɔg Yerusalem kakefnan H̄ilirii kpadn. ²⁰ Gwentah', má val mayen n ka faa Gohɔmt kaalai bá kan da ba hom bà gwɛla Krista gwɛɛt hiin n jah', ka bo na l' daa bɛm na mà mɔhl hii bobogr jugun.

²¹ Mà herá welee l' magr wo In hɔd *Wadbuudgan na,

biiba ban da ba biir há gwɛɛt bee nan yul-wu,

bá da ba hom há ret bee nan human.

²² B' da lakla-ma na mà daa daan n' man bii nnii. ²³ Gwelɲa mà dif mà ηmɛɛgb kparheen. L' herá bina haliifa nnii In hɛna-ma loogu na mà daan n' man. ²⁴ Má ka diila na man kee mà ked H̄ɛsfaany tantn lee, mà way mà keedgn n' man na mà nyaan-n ka bo na l' si-ma nyaagb, n' ta lag n' tɔrg-ma na mà taai tantiin.

²⁵ Gwelɲa lee, mà kedaa Yerusalem na mà tɔrg biiba bà ba na Sangband reba bee. ²⁶ Biilm, Masedonii kpaturu tiiba homra n taa n hewl bii jah jah'. H̄akayii kpaturu tiiba t ta hɛm welee na l' tɔrg Yerusalem kpaturun kunyɔɲtiiba. ²⁷ Bee mɔmba sokl welee, biilm, l' ba na l' da ta gbaama na bá he welee. Ka l' ba na bá kpaɲ na Yuudaa tiiba bee way n Sangband gwɛɛt t' ba na Yuudaa tiiba ret tii, l' ba na bee ta tɔrgm-ba. ²⁸ Mà wen kee mà toglg welee ηmɛɛgbii ka to-ba bii ban to na mà to-ba bii lee, mà lɔɔ nan huru ka kedaa H̄ɛsfaany. Lee wen lee, mà tag n n' wee, ²⁹ l' hugl-n n Krista kaawlbii mɛmbii.

³⁰ Teelba-n, mà gbaama-n ka tagaa n t' Berm Yeesu Krist n soklb Vohoom Buudm nn sah-t bii na n' laglg mà hɛn t' tam hoodr, n' seenja Sangband mà jugun. ³¹ Seeɲm-n na mà daa lɔɔ Yuudee tiiba bá kpaɲ vala Sangband bee nuhun ka bo na man ked n Yerusalem sangbantiiba bii, bá sohdg-b hom. ³² Welee lee, ka Sangband t sokl, mà taan n' man ka hugl n nyaagb, mà way mà vohoo. ³³ Sangband bɛm n' mɛmbee n' man! Dii sahl nigii. L' bɛm welee!

Seeɲb

16 ¹ Mà tuuna-n t' teelfɔg Feebea. H̄à ba na Kan̄kree Sangband kpaturu tɔrgtn. ² Sofhdg-n-wu t' Berma hidrn wo sangbantiiba nn sohdá taa lee! B' ba b' fadm-wu bii mɛmbii, n' tɔrgm-wu, na há mɔma tɔrg nidba kod n ta tɔr-ma.

³ Seeɲ-n Firsiiwu n H̄akiila! Má n ban t' hɛna Yeesu Krista ηmɛɛgb. ⁴ Bà lo bayenwu kuum noon ka bo na bà dah mà jugu. Lag man n jah mà seenja-ba na bà herá ηmɛɛgb, bá kpaɲ na Yuudaa tiiba bee kpaturhii mɛnhii ta seenja-ba. ⁵ Ta seenja-n kpaturu fú kpogla taa baa fuu!

Seeɲ-n mà tuurbuud H̄ɛfɛneta! Wii nnii noogr na h̄à tii Krista hɛn H̄asii tantn. ⁶ Seeɲ-n Maarii na h̄à herá ηmɛɛgb kod! ⁷ Seeɲ-n mà teelba Yuudaa tiiba H̄andɔɔnikwu n Yuñyaasa! Má n ban t' da beel sargan. Bà vala-ba *tumtba huuga l' kpaɲ jah'. Bà miig Kristwu mà nongan. ⁸ Seeɲ-n H̄amfilyaatusa! H̄à bee-ma daht Berma hidrn. ⁹ Seeɲ-n H̄urbɛɛ! T' n wun t' hɛna Krista ηmɛɛgb. Ta seenja-n mà tuurbuud Sitaakisa! ¹⁰ Seeɲ-n H̄afelɛɛsa! H̄à werii na h̄à nawra n Krista. Ta seenja-n H̄aristɔɔbulaa reba ¹¹ n nan mà teel Yuudaa tii H̄eroodyoona! Seeɲ-n Naarsisa reba bá ba na Berma reba bee! ¹² Seeɲ-n Tirfɛɛnwu n Tirfoosa! Fɔgbee rehɔrbee to bayen Berma ηmɛɛgbn. Ta seenja-n t' teelbuud Fɛrsiida! H̄à ta to hayen Berma ηmɛɛgbn. ¹³ Seeɲ-n Berma ηmɛɛheedbii Ruufuuswu n h̄à nya! H̄à nyawii ta ba na mà nyan.

¹⁴ Seeɲ-n H̄asinkirtwu n Felgoonwu n Hermɛɛswu n Faatorbaaswu n Hermaasa, n nan teelba bá ba bá man bee mɛmbee! ¹⁵ Seeɲ-n Filɔɔlɔgɔwu n Yulia, Neereewu n há teelfɔga, H̄ɔlimfaaswu n sangbantiiba bá ba bá man bee mɛmbee! ¹⁶ Seeɲ-n taa vol wo vol ka hogaa taa wo teelba!

Krista kpaturhii mɛnhii seenja-n.

¹⁷ Teelba-n, mà hagla-n na n' mug ñyen n biiba bà rɔta n weriib nn sohdg bii bee. Bà lɔɔ raarb nidba huuga ka haam bà gwɛɛt hɛn tiim. Dodg ñyen n welee tiibe! ¹⁸ Biilm, bà kpaɲ hɛna t' Berm Krista ηmɛɛgb. Bà bagl na bà doow bá raawt n jah'. Bà rogdra golamɛi ka hogla bá rarm ba bi bee. ¹⁹ Nidbee mɛmbee hohf n' hidr l' bafir n na n' vala Sangband. Má nan ka nyaaga n' kaa. Man bag bii nnii na n' bɛm rarbiilm tiiba ka hɛna homgu, ka ta ba *kel kel ka kpɛɛ bɛfɔgu. ²⁰ Sangband nnii nigii bilga. D' kpaɲ kee d' hilg na d' wadr *Saatanwu n' nakpai kwɛɛn.

T' Berm Yeesu Krista la sahm-n há homgu.!

²¹ Mà ηmɛɛheedtuur Timoteewu n mà teelba Luusyuuswu n Yaasonwu n Sosiifatɛɛr bà seenja-n. ²² Man, Tertuusa^z, mà ta

16.22 Tertuusa ta ba na Fɔɔla wadii hoortn.

Ro

seenja-n t' Berma hidrn, man hoda wadgankena. ²³ Ta hewl na mà haar tii Gayuuswu n bá kpogla taa haa bee seenja-n. Korgu karfoka tii Heerastwu n nan t' teel Kwartuus bà seenja-n. [²⁴ T' Berm Yeesu Krista hõmggu bẽm n`mẽmbee n`man! L` bẽm welee!]

²⁵ Tn nyokm-n Sangband! D` ba n gemmnt na d` haflg n` gwẽet hẽn tiim l` magr n Gohõmt dn ree n werii má ka fan tii. Tii nnii Yeesu Krista Gohõmt. T` magra n fohmgan gwẽet ln da kpehnr binan tii. ²⁶ Gwelŋa Sangband sira huru l` ree-t n werii ka tagaa n *gwẽet bõhõotba wadii. Dii bee kakehnan. D` hera welee ka bo na tiga mẽna miig d` gwẽet, hà tiim d` hẽn ka vala-d. ²⁷ Dii n jah beel n rarbiiim. Dii hehl n nyokb ka tagaa n Yeesu Krista, bina mẽna kakehnan. L` bẽm welee!

Foola wadnoogrga fan da hõd

KORƐƐNT TIIBA

kee

————— B` ba wadgankenan bii —————

*Foola hõda wadgankena KorƐƐnt Krista tiiba. KorƐƐnt korgu ba Grẽẽ tant huuga. Da korbermgũ kuugun. Foola da koolg kan kpaturu (nyaan Tumtba ŋmẽegt 18. 1-18). *Yuudaa tiiba balanba t lagii neerm. Lee, Foola t bid hayenwu *bá kpaŋ na Yuudaa tiiba bee wee. Bee kod t kit Krista tiiba. Foola hera bá man bind n gidgu n nyab. Korbermgũ neerbehm t tɔl Krista tiiba. Lee, Foola t ka bag na hà demii hà ŋmẽlgm-ba hurhõmu jugun. Kan kpaturu da beel bermu ŋmẽẽgb fan her bii mẽmbiin. Hà hõda wadgee ka higaa diila hareha jugun.*

Nooga sah bà beda-wu na bii gẽta kpaturun beŋgu. Bii nnii kpala n neerbehm. Vont nnii na bà hõda-wu wadga ka gbaama-wu gwẽet jugu. Lee, Foola t nan hoorm wadgankena ka leeda-ba. Lee, wadgee t ka ba n gbẽha hareh'.

- Hubi^{1ga} kakehnan hubi^{6ŋan}, Foola tɔɔ hà diila ban da bed-wu tii jugun.
- L` loɔg hubi^{1ga} kakehnan hubi^{4gan}, hà bõhõɔ kpaturun raarb gwẽet.
- Hubi^{5ga} n hubi^{6ŋan}, hà bõhõɔ kpaturun neerbehm gwẽet.
- Hubi^{7ga} kakehnan hubi^{15gan}, Foola leeda ban da hõd ka gbaama tii jugun.
- Hubi^{7ŋan}, hà leeda-ba yaala n dahentiit l` gwẽet jugun.
- Hubi^{8ŋa} kakehnan hubi^{11ga} vug^{1un}, hà leeda-ba vidnamt gwẽet jugun.
- Hubi^{11ga} vug^{2u} kakehnan vug^{34un}, hà leeda-ba kpaturun beeb gwẽet jugun.
- Hubi^{12ga} kakehnan hubi^{14gan}, hà leeda-ba Voħoom Buudm hõmggu gwẽet jugun.
- Hubi^{15gan}, hà leeda-ba kpiirma himtgm gwẽet jugun.
- Hubi^{16ŋan}, Foola fela hà wadga ka bõhõɔ-ba liğbiir jɔɔŋb gwẽet n govont jugu jugu ka ta seenja-ba.